
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,–

7 březen
2006–7
69. ročník

OBSAH

(English summary see page no. 27)

Reportáž z Děčína	2
Učitel ako významný prvok pri rozvíjaní tvorivosti	3
Nový evropský vzdelávací program	4
Školenie v novovznikajúcich profesiách	6
Ponuka Agroinštitútu	6
Projekt na podporu obnoviteľných zdrojů energie	7
K problematike prípravy učiteľov	8
Spektrum spolupráce se rozširuje	9
Výchova k udržiteľnému rozvoji ve školství	10
Prezentační den v Hořovicích	12
Výchova k udržiteľnému rozvoji	13
Společnou cestou k rozvoji venkova	14
Mezinárodní projekty – zkušenosti	15
Jarní nadílka	17
Meranie vedomostí v Šali	18
Jarní nadílka pokračuje	19
Střední rybářskou školu dálkově	19
Podkovářské dny v Jaroměři	20
Chmel se blíží	21
Recenze	21
„A ta kráva mléko dává“	22
Bioinstitut	23
František Farský	24
120. výročí odborného školství v Jaroměři	25
Agrokomplex – Výstavnictvo Nitra	26
Výstaviště Flora Olomouc 2007	26
Výstaviště Lysá nad Labem	27

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

REPORTÁŽ Z DĚČÍNA

Zrekonstruovaná budova jménem Libverdský dvůr

Vážení čtenáři,

dovolte mi abych vás poinformovala o otevření nového Zahradnicko-zemědělského vzdělávacího centra Libverdský dvůr v Ústeckém kraji. Úvodem malá informace o minulosti školy.

Byla založena Antonínem Emanuelem Komersem v r. 1850 – před dvěma lety tak oslavila významných 155 let. Škola s takovouto dlouhodobou historií vyučovala nejprve pouze zemědělské obory. Po druhé světové válce zde začali studovat i žáci, kteří měli zájem o zahradnické obory.

Slavnostní otevření Libverdského dvoru se konalo dne 1. 3. 2007. Na tuto velkolepou akci se přijelo na pozvání pana ředitele školy Ing. Libora Kuntheho podívat spousta vážených dam a vážených pánů. Kupříkladu se přijel podívat pan náměstek ministra zemědělství Ing. Stanislav Kozák. Dále se zúčastnil statutární zástupce hejtmana Ústeckého kraje a za Ústav zemědělských a potravinářských informací v Praze přijal pozvání pan ředitel Ing. Josef Vozka.

Zahájení provázal projev pana ředitele Kuntheho. Přednesl pár vřelých milých slov a poděkoval všem, kteří se na projektu podíleli – zejména Krajskému úřadu Ústeckého kraje a Ministerstvu zemědělství ČR – za významné spolufinancování projektu hrazeného z programu Společného regionálního operačního programu EU. Ostatní účastníci poděkovali a pogratovali panu řediteli k jeho velkému úspěchu. Následovalo slavnostní přestřižení pásky a vstup do nově zrekonstruované budovy.

Prohlídka byla velice zajímavá. Budova se skládá z přízemí, kde jsou učebny, malá kuchyňka a sociální bezbariérové zařízení. První patro je určeno pro nocleh eventuálních návštěvníků školení a seminářů, má kapacitu 24 lůžek a komplexní sociální zařízení. Takzvané podkroví (tudíž druhé patro) se velice povedlo. Podle mého názoru je nejkrásnější velká učebna a učebna informatiky. Veliká učebna má odhalené nosné trámy střechy a přes zabudovaná

střešní okna je vidět obloha. V místnosti je spousta světla a vysoký strop i umožňuje lepší výměnu vzduchu v místnosti – věřím, že studenti budou tak stále svěží.

Dalším bodem slavnostního programu byl malý raut k občerstvení hostů. Po občerstvení pan ředitel Kunte připravil ještě půlhodinovou velice zajímavou prezentaci, kterou nám promítl na plátno přes dataprojektor a doplnil patřičným výkladem, jak se vše kolem rekonstrukce Libverdského dvoru zrodilo.

Na závěr naší návštěvy počasí příliš neprálo, ale přesto jsme ještě přijali pozvání na prohlídku botanické zahrady, jejíž součástí jsou i skleníky vytápěné vodou, která má 11,5 °C z vrtu hlubokého 12 metrů. Botanická zahrada byla založena v padesátých letech, když se na této škole začal studovat obor zahradník. Žáci si tak mohli ověřit své teoretické znalosti i v praxi, neboť široký sortiment stromů, keřů, trvalek, letniček i pokojových rostlin nelze učit pouze z knih.

Na konec naší prohlídky jsme se s panem ředitelem rozloučili a popřáli mu mnoho úspěchů v dalších rekonstrukcích rozsáhlého školního komplexu.

-Krist-

K ilustraci na obálce: vlevo plamének Atragene americana (synonymum Clematis occidentalis var. occidentalis), druhá květina je ibišek Hibiscus palustris. Vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1806

UČITEĽ AKO VÝZNAMNÝ PRVOK PRI ROZVÍJANÍ TVORIVOSTI

*„Tvorivý človek rozčerá pokojné hladiny,
rozkolíše čln, budí spiacich duchov,
pichá do osieho hniezda, lebo chce,
aby ho videli, počuli a vnímali aj ostatní.“*

M. Tůma

Veľmi početnú skupinu pôsobiacu v pôdohospodárskom strednom odbornom školstve popri žiakoch tvoria učitelia. Ich úloha napriek vzniku moderných informačno-komunikačných technológií je nezastupiteľná. Riadia výchovno-vzdelávací proces, a tým sa podieľajú na plnení výchovno-vzdelávacích cieľov, ktoré by mali byť súčasťou osobnosti žiaka – absolventa pôdohospodárskej školy a sú potrebné pre jeho uplatnenie v živote. Popri rozvíjaní tzv. kľúčových schopností napr. pracovať v tíme, komunikovať (vedieť vysvetľovať a rozumieť vysvetleniam druhým), rozhodovať sa, robiť závery, kriticky a samostatne myslieť, rozvíjať seba a podnecovať rozvoj iných, má významné postavenie rozvíjanie tvorivosti (tvorivého myslenia) a tvorivého riešenia problémov. V predložennom príspevku prezentujeme niektoré základné myšlienky z teórie tvorivosti (kreativity) využiteľné v práci učiteľov pôdohospodárskych škôl.

Za posledné roky sa stala problematika tvorivosti jednou z najvyšších kognitívnych funkcií človeka vo výchovno-vzdelávacom procese veľmi aktuálnou a významnou.

Dôležitú úlohu pri zámernom rozvíjaní tvorivosti žiaka, najmä jeho tvorivého myslenia zohráva v škole učiteľ a jeho osobnosť. Pre jeho pôsobenie v tejto oblasti by mali byť východiskom nasledovné zásady:

1. Každý duševne zdravý jedinec disponuje istou úrovňou tvorivosti. Sú teda žiaci vysoko tvoriví, priemerne tvoriví a slabo tvoriví.
2. Tvorivosť sa prejavuje v každej činnosti, ale nie každá činnosť ponúka rovnaké možnosti pre tvorivosť.
3. Tvorivosť je cvičiteľná funkcia, dá sa rozvíjať, cvičiť, trénovať. Úspech, efekt rozvíjania tvorivého myslenia žiaka závisí od aktívnej spolupráce (súčinnosti) medzi učiteľom a žiakom a medzi žiakmi navzájom.
4. Výchova k tvorivosti sa nesmie chápať izolovane, ale ako súčasť výchovy celej osobnosti človeka.
5. Tvorivosť a jej rozvíjanie sa nezaobíde bez dostatočného poznatkového aparátu, aby sa mohol vytvoriť nový, hodnotný produkt.

Proces podnecovania a rozvíjania žiakovej tvorivosti nie je pre učiteľa ľahký a jednoduchý. Základnou podmienkou je, aby vedel, čo je tvorivosť. Nemôže rozvíjať to, čomu nerozumie, má skreslené predstavy, o čom nič alebo len málo vie. Preto prvoradou úlohou učiteľa je oboznámenie a osvojenie si základných poznatkov o problematike tvorivosti, o psychológii tvorivosti ako aj o možnostiach ich uplatňovania v praxi, t.j. vo výchovnom prostredí (škole).

Uspokojiť sa len s vedomosťami o problematike tvorivosti samo o sebe nestačí. Keďže učenie je obojstranný proces, v ktorom učiteľ a žiak sa vzájomne ovplyvňujú, je nevyhnutné, aby učiteľ ako riadiaca, usmerňujúca a rozvíjajúca sila v škole nezabudol na seba, na rozvoj vlastnej osobnosti. Sebavzdelávanie, sústavné rozširovanie a prehľbovanie obzoru svojich poznatkov zo všeobecného vzdelania, kultúry, umenia atď., ktoré uplatňuje a spracováva do svojej pedagogickej činnosti – to všetko má vplyv na jeho tvorivosť, ktorá má byť zdrojom tvorivosti žiakov. Veď netvorivý učiteľ ťažko môže rozvíjať tvorivosť u svojich zverencov.

Charakterizovať presne osobnosť tvorivého učiteľa sa nedá, nakoľko jeho pedagogická tvorivosť sa prejavuje rôznorodo. Spomeňme aspoň niektoré hlavné črty:

Tvorivý učiteľ

- vystupuje komunikatívnejšie, dominantnejšie, vyznačuje sa väčšou intelektuálnou kapacitou,
- odmieta rutinu a konformizmus,
- je vynaliezavý,
- v činnosti sa prejavuje dynamickejšie,
- otvorený voči svojmu okoliu, vníma nové a komplexné problémy a vytrvale pracuje na ich riešení.

Učiteľ, podporujúci tvorivosť:

- Sústreďuje sa na učenie, učí ako sa učiť.
- Pomáha žiakom pri učení byť samostatnými, aktívnymi, učí ich hľadať a využívať informácie.
- Podporuje aktivitu žiaka, jeho zodpovednosť, skúma jeho motiváciu.
- Očakáva od žiaka, že sa naučí objavovať, experimentovať, klásť otázky, riešiť problémy.

- Sústreďuje sa na tvorivý proces riešenia životných problémov s mnohými možnosťami riešenia.
- Vystupuje ako poradca a organizátor.
- Preferuje učivo založené na potrebách a záujmoch žiakov.
- Vyžaduje od žiakov, aby hodnotili proces svojej činnosti.
- Sústreďuje sa na pomoc žiakom, na spoluprácu pri riešení, hľadaní, objavovaní.
- Preferuje otvorenú komunikáciu, podporuje myslenie, nápady, konštruktívnu kritiku.
- Kladie dôraz na neformálne vzťahy, spontánnosť.
- Vytvára atmosféru dôvery, otvorenosti, sústredenia sa na prácu.

Dosiahnutie efektívnosti vo výchovno-vzdelávacom pôsobení učiteľa na žiaka si vyžaduje dôslednosť v jeho tvorivej práci. Tomu predchádza:

1. Rozvoj tvorivosti žiakov kladie veľké nároky na prípravu zo strany učiteľa. Učiteľ by mal pred vyučovaním myšlienkovito, abstraktne „projektovať“ svoju činnosť a činnosť žiakov, predstaviť si a plánovať priebeh vyučovacej hodiny, pričom by nemal prehliadať podmienky a okolnosti, na ktorých úspešnosť rozvoja kreativity závisí t.j. individuálne osobnostné predpoklady pre žiakovu aktivitu.

2. V konkrétnom vyučovacom procese neuplatňovať stereotyp, ale svoje pôsobenie prispôbiť reálnej výchovno-vzdelávacej situácii.

Skúsení učitelia často volia neštandardný prístup k riešeniu problémov, zaraďujú do učebných činností nové momenty ako materiálno-didaktické prostriedky, progresívnejšie vyučovacie metódy a formy, vytvárajú vhodnú tvorivosť podporujúcu sociálnu klímu, prekonávajú resp. odstraňujú prekážky tvorivého myslenia atď.

Existuje však množstvo príčin, prečo učitelia zotrvávajú u tradičného spôsobu vyučovania. Ide napr. o nedostatok času vzhľadom na nutnosť zvládnuť veľké množstvo učiva, z nedostupnosti kvalitných učebníc a vyučovacích pomôcok, ale aj z nedostatočnej pedagoicko-psychologickej kvalifikácie niektorých učiteľov, neochota a nezáujem tvorivo pracovať na sebe a na žiakoch.

3. Po skončení vyučovacej hodiny by mala byť učiteľova pozornosť zameraná na analýzu priebehu hodiny, a na základe toho vyvodiť závery pre svoje ďalšie činnosti pôsobenia.

Nápaditý učiteľ predstavuje nesmierne veľký prínos pre školstvo. Pretvára školu zo školy dogmatickej, prinucujúcej k učeniu, preferujúcej encyklopedizmus na školu radostnú, tvorivú, ktorá dokáže plnohodnotne rozvíjať každého žiaka so zreteľom na jeho individuálne možnosti a schopnosti.

Mgr. Viera Belková
doc. PhDr. Ing. Milan Gnoth, CSc.
Prírodovedecká fakulta UK Bratislava

NOVÝ EVROPSKÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Dne 13. února 2007 se konal v budově Ústavu zemědělských a potravinářských informací v Praze seminář „Lifelong Learning Programme – Program celoživotního učení“ pro léta 2007–2013.

Tento program je založen na současných programech Sokrates, Leonardo da Vinci a E-learning a byl schválen 15. 1. 2006 rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES. (V platnost vstoupil 14. 12. 2006.) Do programu je pro r. 2007 zapojeno celkem 31 zemí, z čehož je 27 členských zemí EU a 3 země Evropského sdružení volného obchodu (Norsko, Island, Lichtenštejnsko) a kandidátská země Turecko.

Hlavní cíle programu jsou:

- zvyšování kvality vzdělávání v Evropě
- podpora mobility jednotlivců
- zvyšování jazykových kompetencí
- podpora bilaterálních a multilaterálních partnerství
- zvyšování znalostí ICT

Program je určen jak pro jednotlivce (studenty, učitele, školitele, řídicí pracovníky v oblasti vzdělávání), tak i pro instituce (školy všech typů a další instituce zabývající se vzděláváním). Celkový rozpočet programu činí 6,97 mld. EUR.

Program celoživotního vzdělávání se skládá z programů:

- 1) **Comenius** – zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby osob v předškolním a školním vzdělávání až po úroveň ukončení vyššího středního vzdělání a na instituce a organizace nabízející toto vzdělání. Nejrozšířenější formou tohoto programu je tzv. „mobilita“ – další vzdělávání pedagogických pracovníků. Kurzy jsou zaměřeny především na výuku jazyků a trvají 1 – 6 týdnů. Dále existuje doplňková aktivita – eTwinning, což je podpora spolupráce žáků škol. Zde však není žádná finanční podpora.
- 2) **Erasmus** – je zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby všech osob ve vysokoškolském vzdělávání a odborném vzdělávání a v přípravě na vysokoškolské úrovni bez ohledu na délku příslušného studia nebo kvalifikace včetně doktorského studia, a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělání.
- 3) **Leonardo da Vinci** – zaměřen na odborné vzdělávání a odborné stáže. Cílovými skupinami programu jsou žáci ve všech typech odborného vzdělávání (s výjimkou vysokoškoláků), instituce, které se na odborném vzdělávání podílejí, osoby na trhu práce, neziskové a nevládní organizace, další zástupci pracovní sféry. Jednotlivé projekty mají délku trvání max. 2 roky a stáže bývají na dobu 2–39 týdnů (podle jednotlivých cílových skupin). Výše grantu je závislá na cílové skupině, cílové zemi, délce pobytu a počtu účastníků.
- 4) **Grundtvig** – zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby osob ve všech formách vzdělávání dospělých a na celoživotní učení. Jedná se o vzdělávací kurzy nebo stáže, popř. studijní pobyty, semináře a evropské konference v délce max. 6 týdnů. Konečný termín pro podání žádosti o tento program je 3x ročně, a to 30. 3. 2007 (pro období 1. 6. 2007–30. 9. 2007), 31. 5. 2007 (pro období 1. 10. 2007–31. 1. 2008) a 31. 10. 2007 (pro období 1. 2. 2008–31. 5. 2008).
- 5) **Průřezový program** – 4 klíčové aktivity (vývoj politiky, jazykové vzdělávání, informační a komunikační technologie, diseminace).
- 6) **Program Jean Monnet** – centralizovaný program zaměřený na výuku, výzkum a rozvoj v oblasti evropských studií.

Dalším programem, který byl na semináři prezentován, jsou „Finanční mechanismy EHP/Norska“. Tento program

Účastníci semináře v nově zrekonstruovaném přednáškovém sále ÚZPI

probíhá v časovém rámci 2004–2009. Partneři projektu jsou Norsko, Island a Lichtenštejnsko. Cílovými státy jsou nově přistoupení členové EU, dále Španělsko, Portugalsko a Řecko. Cílem programu je podpora spolupráce mezi vzdělávacími institucemi v ČR a institucemi na Islandu, v Lichtenštejnsku a Norsku. Zprostředkovatelem pro Českou republiku je opět Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP). Žadatelé mohou být jak instituce (soukromé i veřejné), tak individuální osoby.

Typy aktivit jsou studijní pobyty, praktické stáže, získávání pracovních zkušeností, workshopy a konference. Délka těchto pobytů je 1 až 6 měsíců. Kvalifikační podmínky jsou velmi lehce splnitelné. Jedná se o českou státní příslušnost, musíte být studentem státem uznané školy s řádně ukončeným 1. ročníkem a min. věkovou hranicí 15 let nebo učitelem s uzavřenou pracovní smlouvou s vysílající institucí. Finanční rámec projektu je z 90 % hrazen Finančními mechanismy EHP/Norska a z 10 % Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. U finančně náročnějších projektů je nutné počítat se spolufinancováním.

Cílem tohoto programu je navázání spolupráce s 3 „neobvyklými“ zeměmi (Norsko, Island, Lichtenštejnsko) – se zeměmi, které mají velmi vysokou úroveň vzdělávání, dobrou znalost angličtiny a němčiny. Termíny pro podávání žádostí jsou k 15. 3. 2007 a 15. 10. 2007.

Veškeré důležité informace o výše uvedených programech naleznete na nově spuštěných webových stránkách Národní agentury pro evropské vzdělávací programy – www.naep.cz

Ing. Dagmar Lacinová, ÚZPI Praha

Leonardo da Vinci

ŠKOLENIE V NOVOVZNIKAJÚCICH PROFESIÁCH

Projekt FONTES, program Leonardo da Vinci

Projekt FONTES je vyvinutý v rámci európskeho programu Leonardo da Vinci. Tento program je vypracovaný s cieľom prispieť k tvorbe európskej vzdelávacej štruktúry, podporovať výučbu a celoživotné vzdelávanie a zabezpečiť spoluprácu medzi rozličnými sprostredkovateľmi odborného vzdelávania na európskej úrovni. Hlavným cieľom projektu FONTES je teda zhodnotenie tých nových profesií, ktoré sa objavujú vo vidieckej sfére, a tento projekt bol odštartovaný kvôli tomu, aby sa uviedli do platnosti a ďalej šírili správne postupy a kvalitné modely odborného vzdelávania vo vidieckych oblastiach.

V súčasnom období partneri projektu vypracovávajú hodnotiace nástroje, zabezpečujúce vyhodnocovanie existujúcich a budúcich tréningových itinerárov, ktoré umožnia ich akreditáciu a prostredníctvom návrhu tele-tréningového modelu sa podporí rozširovanie bežných ako aj najnovších možností výučby.

Projekt FONTES je dvojročným projektom, ktorý bol spustený v októbri 2005. Jeho príprava bola možná vďaka vytvoreniu Nadnárodného spoločenstva (Transnational Partnership), pozostávajúceho z jedenástich subjektov (verejné a súkromné subjekty a ako aj spolupartneri, zapojení do činností odborného vzdelávania v rámci vidieckych oblastí) zo siedmich rôznych štátov: Nemecko, Grécko, Taliansko, Portugalsko, Rumunsko, Slovenská republika a Španielsko.

V nedávnej dobe bola založená **Tematická sieť Fontes** (Thematic Network Fontes); je to systém, ktorý je otvorený spolupráci s inými subjektami, ktoré majú záujem zúčastňovať sa ako spolupartneri na projekte FONTES a ktorí sa zaujímajú o zavádzanie novovznikajúcich profesií.

Po ukončení druhej fázy realizácie projektu dosiahla tematická sieť viac než 60 spolupracujúcich subjektov (vzdelávacie centrá, združenia, firmy, orgány samosprávy a pod.). Tento počet sa pravdepodobne ešte zvýši v priebehu ďalších dvoch fáz projektu.

V súčasnej dobe sa partneri projektu venujú vypracovaniu a testovaniu nasledovných nástrojov, ktoré sa budú využívať na analýzu stavu v odbornom vzdelávaní vo vidieckych oblastiach:

- Európske Observatórium
- Centrum zdrojov informácií a vzdelanosti
- Platforma tele-tréningu
- Príručka správnych postupov

Ak máte o túto tému záujem, môžete sa dozvedieť viac na webstránke projektu: www.fontesproject.eu, alebo sa môžete skontaktovať s partnerom projektu: Agroinštitút Nitra, Akademická 4, 949 01 Nitra, e-mail: vnucko@agroinst.sk, tel.: 037 7910 281

Ing. Peter Vnučko, Agroinštitút Nitra

PONÚKA AGROINŠTITÚTU

Akreditované vzdelávacie aktivity

- Sprievodca vidieckeho turizmu a agroturizmu
- Efektívna komunikácia v jazyku anglickom
- Ekologické poľnohospodárstvo
- Poradca v rezorte pôdohospodárstva
- Vzdelávací program pre farmára
- Agrárna diplomacia
- Podnikateľ v poľnohospodárskej malovýrobe na vidieku
- Manažér tvorby projektov
- Školenie škopiteľov poľnohospodárskej agendy EÚ
- Právne a ekonomické otázky v riadení vybraných organizácií
- Budovanie systému kvality v agropotravinárskom sektore
- Vybrané problémy práva pre manažérov

Ostatné a viacej na www.agroinstitut.sk

PROJEKT NA PODPORU OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

Účastníci projektu

- Agricultural Research Council, spol. s r. o., (A.R.C.) – nositel projektu a koordinátor, zastoupený Ing. Jiřím Holasem, CSc.
- ČZU Praha, Institut vzdělávání a poradenství (IVP) v Malé Chuchli, prof. Ing. Milan Slávik, CSc.
- Ústav zemědělských a potravinářských informací Praha (ÚZPI), Ing. Josef Vozka
- Střední škola dostihového sportu v Praze ve Velké Chuchli, Ing. Soňa Froňková
- Charvát Oil, spol. s r. o. společnost prodávající pohonné hmoty s biosložkou v Praze, Ing. Antonín Charvát

Souhrn aktivit a výstupů

- webový portál o obnovitelných zdrojích energie www.scienceshop.cz informuje o současném stavu a výhledu využívání obnovitelných zdrojů energie v České republice a EU
- expertní tvorba znalostní databáze o obnovitelných zdrojích energie (OZE)
- zařazení pracoviště IVP ČZU do sítě Science Shops Networking /ISSNET/ v rámci EU (aktuálně ji tvoří 13 pracovišť ze 13 států EU a USA)
- vzdělávací kurzy na institutu v Malé Chuchli pro pedagogy středních zemědělských škol a základních škol
- vzdělávací kurz v ÚZPI Praha pro poradce a zemědělce
- výuka studentů na střední škole ve Velké Chuchli
- vzdělávání pracovníků prodávající pohonné hmoty s biosložkou
- optimalizace technické a datové struktury e-learningu
- zpracování manuálu k e-learningovému vzdělávacímu kurzu
- vypracování učebních textů pro on-line e-learningové kurzy s tematikou OZE
- mezinárodní workshop k problematice kapalných biopaliv
- tematické semináře pro zaměstnance společností provozující čerpací stanice pohonných hmot v Praze
- zřízení referenčního pracoviště s produkcí směsných motorových paliv s biosložkou

Dílní aktivity podrobněji

Tvorba webové stránky

V rámci ÚZPI je na adrese www.scienceshop.cz vytvořena webová stránka s průběžnou aktualizací témat k obnovitelným energetickým zdrojům a s odkazy na další informace. K datu 25. 1. 2007 je publikováno 546 příspěvků a tuto stránku zhlédlo 888 276 čtenářů. Propojením na jednotlivé klony Krajských informačních středisek ÚZPI je významně podpořeno i šíření nových poznatků o obnovitelných zdrojích energie v rámci regionů České republiky. Vysoký počet vstupů na webovou stránku prokazuje trvalý zájem internetových čtenářů o danou problematiku.

Tvorba znalostní databáze k obnovitelným energetickým zdrojům

Znalostní databázi a její strukturování do tvaru učebních textů e-learningu průběžně zajišťuje devět expertů a externích pracovníků aktivně pracujících v oboru alternativních paliv a obnovitelných zdrojů energie. Do znalostní databáze jsou zahrnuty výsledky oborových výzkumných prací, poznatky praxe, odborná sdělení a rešerše z publikovaných literární údajů. Významným informačním fondem je knihovna ÚZPI a prezentace ze vzdělávacích seminářů, které jsou již průběžně zveřejňovány na výše uvedené webové stránce.

Vypracování učebních textů e-learningu v internetovém prostředí

V rámci vybraného systému e-Doceo jsou pro účastníky e-learningových vzdělávacích kurzů připravovány výukové texty k tématům obnovitelných energetických zdrojů. Aktuálně jsou rozpracovány tyto kapitoly:

- výroba a užití kapalných biopaliv, autor: Ing. Jiří Souček, CSc.
- výroba a užití bioplynu, autor: Ing. Jiří Holas, CSc.
- význam pevných biopaliv pro energetiku, autor: Ing. Václav Sladký, CSc.
- strategie a legislativa v oblasti OZE, autor: Dr. Neela Winkelmann
- pěstování energetických rostlin, autor: Ing. Vlasta Petříková, DrSc.

Témata jsou upravována do struktury e-learningu odbornými pracovníky ÚZPI, který je partnerem, a v rámci projektu zajišťuje on-line výukové vzdělávací kurzy k obnovitelným energetickým zdrojům. Každý tematický blok je tvořen 70 až 100 stránkami s učebním textem a s průběžnými kontrolními otázkami s různými možnostmi odpovědí.

Po úspěšném vykonání závěrečného testu ve všech určených kurzech získá účastník kurzu znalostní certifikát v oboru alternativních energetických zdrojů. O možnostech e-learningového studia v oboru obnovitelných energetických zdrojů projevují zájem mimopražské cílové skupiny (zemědělské subjekty a střední zemědělské školy).

Zpracování manuálu k e-learningovému vzdělávacímu kurzu

V návaznosti na vybraný systém e-Doceo jsou účastníci e-learningových vzdělávacích kurzů vyškoleni jak studovat a složit závěrečné zkušební testy. Každému účastníkovi vzdělávacího kurzu je předán písemný podklad s návodem ke studiu a vytvořena jeho přístupová práva ke studiu. Pro autory e-learningových textů je vypracována metodický návod pro přípravu a strukturování výukových kurzů.

Dvouletý projekt (2006–2007) je řešen v rámci Evropského sociálního fondu a vychází z Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3) v grantovém schématu CZ.04.3.07/4.2.01 – Podpora spolupráce vědeckých a výzkumných pracovišť s podnikatelskou sférou, podpora inovací.

Je zaměřen na podporu inovací a zavádění nových technologií orientovaných na úspory energií a používání výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí.

Pro rozvoj nových metod vzdělávání a využití informační techniky (e-learning, webové aplikace) byla stanovena oblast obnovitelných zdrojů energie, která je zajímavá pro pedagogy a studenty České zemědělské univerzity v Praze i pedagogy a žáky středních odborných škol a učilišť. Cílem projektu je přispět k naplňování oborových směrnic Evropské unie, a to zejména:

- 1) Nařízení Rady (EU) č. 2003/30/ES ze dne 8. 5. 2003 k podporám užití biopaliv a jiných obnovitelných paliv v dopravě.
- 2) Nařízení Rady (EU) č. 2003/96/ES ze dne 27. 10. 2003 o zdaňování energetických produktů a elektřiny

Ing. Vlasta Holasová, ÚZPI Praha

K PROBLEMATICE PŘÍPRAVY UČITEŮV

přírodovedných a poľnohospodárskych predmetov

V dňoch 1.–3. 2. 2007 sa v školiacom zariadení MŠMT ČR v Tatranskej Štrbe konal už tretí ročník medzinárodnej vedeckej konferencie na tému „**Príprava učiteľov v dekáde vzdelávania a výchovy k udržateľnému rozvoju**“.

Podujatie tradične spoluorganizovali: Katedra zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied UKF v Nitre (garant: doc. RNDr. Mária Vondráková, CSc.), Katedra učiteľstva a didaktiky biológie Prírodovedeckej fakulty UK v Prahe (garant: doc. PaedDr. RNDr. Milada Švecová, CSc.), Inštitút vzdelávania a poradenstva ČZU v Prahe (garant: prof. Ing. Milan Slavík, CSc.). Organizačný výbor pracoval tak ako v minulých ročníkoch v zložení: za UKF Nitra – PaedDr. Anna Sandanusová, doc. RNDr. Ľudmila Illášová, PhD. a RNDr. Barbora Matejovičová, PhD., za IVP ČZU Praha – RNDr. Radmila Dyrťtová, CSc., Ing. Jiří Husa, CSc. a Ing. Petr Hajný.

Organizátorov teší, že počet účastníkov sa oproti minulému roku znova zvýšil. Príspevky prednieslo takmer 80 účastníkov, zastupujúcich rôzne vysoké i stredné školy, Ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy v Pra-

Účastníci seminára

he, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Národní ústav odborného vzdělávání v Praze, Ústav poľnohospodárskych a potravinárskych informácií v Prahe, Českú komisiu UNESCO, Ministerstvo zahraničných vecí Českej republiky, Českú i Slovenskú štátnu inšpekciu, Biotechnologickú fakultu Univerzity v Lublani (Slovinsko) i Poľnohospodársku univerzitu v južnej Číne.

Stretnutie bolo zamerané na výmenu skúseností v oblasti prípravy učiteľov prírodovedných, poľnohospodárskych a príbuzných odborov, na výskum so zameraním na pedagogickú prax, na projekty, ktoré sa realizujú na jednotlivých pracoviskách, na možnosti medzinárodnej spolupráce pri výmene pedagógov a študentov a na získavanie didaktických kompetencií budúcich učiteľov.

Bolo konštatované, že v súlade so závermi minuloročnej konferencie sa podarilo realizovať 5 učiteľských a 7 študentských mobilit medzi spolupracujúcimi univerzitami. Konferenciu podporila aj Česká komisia UNESCO. Dekádu vzdelávania a výchovy k udržateľnému rozvoju si účastníci pripomenuli nielen v panelovej diskusii v sekciách, ale aj odbornou exkurziou do okolia Štrbského Plesa.

Problematika prípravy učiteľov, pedagogický výskum, medzinárodné projekty budú aj témou 4. konferencie, ktorú plánujú organizátori v roku 2008 zrealizovať. Preto odporúčame sledovať aj webovú stránku Katedry zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre, kde sa dozviete ďalšie podrobnosti. (www.fpv.ukf.sk/kza)

PaedDr. Anna Sandanusová
Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

SPEKTRUM SPOLUPRÁCE SE ROZŠIŘUJE

V předchozím článku paní dr. Sandanusová mimo jiné oceňovala narůstající zájem dalších organizací o problematiku odborné přípravy pedagogů. Po loňské „pozorovatelské“ účasti Ústavu zemědělských a potravinářských informací se v letošním roce přihlásila do programu **III. mezinárodní konference k problematice učitelů přírodovědných a zemědělských předmětů** v Tatranské Štrbě tříčlenná skupina vedená ředitelem ÚZPI Praha Ing. Josefem Vozkou. Ten představil své pracoviště a seznámil posluchače se současnou činností ústavu i s plány do budoucna, poinformoval i o významné historii původního Domu zemědělské osvěty. Zdůraznil rovněž, jaké oblasti spolupráce může ÚZPI pedagogům konkrétně nabídnout.

Podrobnější seznámení s časopisem Zemědělská škola – Půdohospodářská škola uzavřelo přehlídku hlavních referátů zahajovacího dne. Časopis se 70letou historií, který je pokračovatelem tradice zemědělského pedagogického tisku z konce 19. století (před 120 lety vyšlo 1. číslo čtvrtletníku, který se zabýval výhradně zemědělským vyučováním), se snaží stále tvořit spojnici mezi zemědělským vzděláváním v obou našich zemích. A jsou to právě i učitelé a současní studenti, kteří mohou jeho stránku využívat k prezentaci své práce, svých názorů a zkušeností.

Konference byla díky obětavosti organizátorů velmi dobře připravena a po celé tři jednací dny tu vládla přátelská pracovní atmosféra. V programu hlavních referátů

bylo předneseno 10 příspěvků, ve třech sekcích dohromady přes 40 příspěvků. Vystoupení měla dobrou úroveň, pedagogové nabízeli kvalitní počítačové prezentace, hodně se diskutovalo, a to jak v sekcích, tak i v plénu. Na ukončení jednání připravili předsedající jednotlivých sekcí závěrečná usnesení, která budou po prodiskutování a doplnění publikována.

Účastníci konference ocenili sborník abstraktů, který všichni obdrželi před zahájením, připravuje se sborník všech přednesených příspěvků. Sborník bude dobrým vodítkem a doplněním vlastních postřehů při výběru článků a autorů do následujících vydání Zemědělské školy.

-akr-

Prostředí školicího střediska MŠMT ČR

VÝCHOVA K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI VE ŠKOLSTVÍ

Klub ekologické výchovy – KEV – je profesní občanské sdružení, které soustřeďuje jednotlivé pedagogické pracovníky a zájemce o ekologické vzdělávání a výchovu, i školy a další instituce a organizace zabývající se o ekologické (environmentální) vzdělávání a výchovu. Klub patří mezi kluby UNESCO – rozvíjí komplexní pojetí ekologického vzdělávání a výchovy v zájmu podpory udržitelného rozvoje. KEV je kolektivním členem České společnosti pro životní prostředí, jejímž prostřednictvím může spolupracovat s mnoha oblastmi výrobní i nevýrobní sféry v České republice, a členem mezinárodní ekologické organizace Zelený kříž, založené po summitu Země v Rio de Janeiro, jejíž ústředí je v Ženevě. Mezi hlavní úkoly, které KEV řeší, patří i ekologické vzdělávání dětí, mládeže a pedagogů, šíření informací a podílení se na projektech k ekologické výchově.

Dne 7. února 2007 byla k problematice vzdělávacích projektů svolána beseda, které se zúčastnily pilotní školy KEV a média. Z našich škol k pilotním školám patří: Střední odborná škola a SOU Hořovice, Česká zemědělská akademie Humpolec, Střední zemědělská škola Písek, Střední odborná škola Šumperk a Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor.

S hlavními cíly a úkoly projektů podrobně seznámila přítomné RNDr. Kvasničková, předsdkyně KEV. V současné době KEV řeší dva projekty – **Pilotní střední školy Klubu ekologické výchovy a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji** a **Pilotní základní školy Klubu ekologické výchovy** jako centra modernizace a vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Do prvního je zapojeno 12 středních škol z celé České republiky (na druhém projektu se podílí 14 škol základních).

Jaké jsou hlavní cíle a úkoly projektu?

Chceme připravit pedagogy pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji, což je velice důležitý a velice aktuální úkol z hlediska odborného i metodického. Postupně nám jde o to projednat, jakým způsobem zařazovat vzdělávání pro udržitelný rozvoj v celém komplexu, tj. do všech fází vzdělávání a výchovy v základním a středním školství. Chceme integrovat prvky ekologického vzdělávání do jednotlivých předmětů od českého jazyka počínaje až po předměty, v nichž je těžiště této výchovy. Ale nevynecháváme ani předměty jako tělesná výchova, cizí jazyky, matematika..., protože i tyto předměty mohou svou částí přispět. Rádi bychom vytvořili příklady, které budou moci využít i ostatní školy.

V souvislosti se zaváděním rámcových vzdělávacích programů je velice aktuální otázka, jak zajistit integrované přístupy ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji tak, aby se mládež neučila vidět svět podle jednotlivých škatulek, ale skutečně integrovaně, v celku, především se zdůrazňováním vzájemných vztahů a souvislostí. Tzn. ukazovat propojení environmentálních problémů, problémů ekonomických a sociálních tak, jak je to obsaženo i v strategii udržitelného rozvoje České republiky.

Chceme se podělit o zkušenosti s využíváním celotřídní a celoškolní aktivity – od třídění sběru, šetření elektrickou energií, až po spolupráci s mimoškolním prostředím, která je velmi významná (u středních odborných škol i s podnikovou sférou). U středních odborných škol nejde jenom o všeobecné vzdělávání, ale i o profesní přípravu, tedy o spojení těchto otázek s přípravou na budoucí povolání.

Připravujeme školní programy podle výše uvedených hledisek, a to velice variabilně, nikoliv podle jednoho schématu. Snažíme se rozvíjet tvořivost ve školách a vypracovat různé typy školních plánů ekologického vzdělávání a výchovy – dát příklady ostatním. S tím souvisí i náležité zhodnocení celého projektu a šíření získaných zkušeností do ostatních škol formou seminářů a konferencí, které každá škola či školy v jednotlivých krajích připravují. Všechny tyto projekty jsou spolufinancovány Evropským sociálním fondem.

Jak je projekt organizačně zajištěn?

Jedná se o projekty značně nákladné, projekt pro střední školy má hodnotu přes 8 milionů. Finanční prostředky jsou využity především na ověřování způsobu vzdělávání ve školní praxi. Věnujeme velkou pozornost přípravě školních koordinátorů, tj. těch, kteří mají realizaci projektu ve svých školách na starosti. Ti spolupracují s vedením škol a vytvářejí si své řešitelské týmy s pokud možno co největším počtem učitelů. Školní koordinátoři procházejí tzv. specializačním studiem, organizovaným podle vyhlášky č. 317 (KEV jako vzdělávací zařízení má akreditaci ministerstva školství a zároveň má až do r. 2009 akreditaci pro organizování tohoto specializačního studia). V rámci projektu tak 12 pedagogů ze středních pilotních škol (14 ze základních) získá osvědčení o absolvování specializačního studia. Každá škola zpracovává školní plán, který bude zahrnut do závěrů projektu. Důležitými výstupy jsou regionální konference a případové studie (konkrétní náměty) o uplatňování eko-

logické výchovy. Chceme ještě navíc vytvořit sborník zkušeností o prosazování tohoto vzdělávání v jednotlivých školách. Snažíme se kvalitativně zajistit metodiky a způsoby, jak problematiku prezentovat v jednotlivých předmětech.

Projekty jsou velmi významným příspěvkem k probíhající dekádě vzdělávání pro udržitelný rozvoj, kterou vyhlásilo OSN v r. 2005, jsou rovněž významným krokem pro právě připravovanou strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj v ČR.

Z diskuze účastníků

Po roční zkušenosti s úspěšným projektem mohou uvést zápory a klady. Problémem bylo malé odborné vzdělání učitelů humanitních předmětů. Po několika vzdělávacích akcí (základní problematika, základní terminologie) učitelé zjistili, že na učebnici, kterou běžně používají, mohou pohlížet i jinými očima. Někteří kolegové nebyli schopni vyjet ze svých zažitých kolejí. (Dnes už je celá řada učebnic pro ekologickou výchovu vhodnějších, oni už ale mají svou zaběhanou praxi.) Tady nutný tlak přes Rámcové vzdělávací programy. Jako závažný problém vidím přístup politiků ke vzdělání, k ekologické výchově.

A pozitivita? Velkým úspěchem je lepší komunikace mezi učiteli různých předmětů k dané problematice, nové iniciativy, nápady!

Projekt nám přinesl spolupráci mezi učiteli, kteří by se jinak asi ani nesešli. Environmentální výchova se dostává do všech předmětů, když jde iniciativa zdola. V projektu můžeme např. zohlednit náš region, a to v žádné učebnici nenajdeme.

Každý učitel si sám zpracovává svůj postup, na závěr vznikne sborníček metodických listů, které můžeme dál předávat kolegům a nově přichozím pedagogům.

Nový pohled nám umožňuje aktivizovat žáky, podílet se na životě školy. Příkladem je naše Školní středisko ekologické výchovy. Na začátku projektu jsme se snažili získat co nejvíce spolupracovníků mezi pedagogy, důležité je získat vedení školy. Žákům jsme zadali průřezové téma „Udržitelný rozvoj z pohledu mé budoucí profese“. Chceme, aby aktivity každého žáka byly tříleté, ve čtvrtém ročníku by činnost vyvrcholila zpracováním maturitní práce. Uspořádali jsme semináře pro vyučující ve snaze, přesvědčit je a ukázat jim, jak mohou pomoci. Na společné školní konferenci prezentujeme témata záměrů pracovních skupin žáků.

Pro každou naši aktivitu jsme vytvořili informační leták – barevnou skládačku. Naše škola má výhodu, studenti mohou u nás studovat obor ochrana a tvorba životního prostředí, ale v rámci projektu zapojujeme i „neekology“. Naši činnost nabízíme na webové aplikaci www.edusum.cz

Důležité je vědět, jak to dělají sousedé v Evropě. U nás jsou díky úspěšným projektům velmi dobré vztahy přes regionální problematiku.

Projekt umožnil ohodnotit učitele, je to práce navíc. To je důležitý motivační faktor.

Za ty roky, po které působím jako školní koordinátor, mě kolegové sami překvapují, s jakými nápady přicházejí, jak výuku obohacují.

Důležitá je informovanost žáků, nám se osvědčil školní časopis.

Všechno není úplně růžové, i když máme obrovskou podporu vedení školy, jsou kolegové, kteří se nezapojují. Jako velice pozitivní vidím: dlouhá léta jsem soupeřili s hořovickým gymnáziem – trochu třenice – dnes tamní žáci obdivují naše projekty. Žáci z gymnázia chodí na naše prezentace, jsou nadšení. Společný zájem dává žáky dohromady.

Řada škol je i fakultními školami a všechny tyto pozitivní zkušenosti environmentálního vzdělávání se přenáší i na budoucí učitele. Podporuji sepětí KEV a vysokých škol.

Naše škola absolvovala i zahraniční ekologické stáže v rámci programu Leonardo (sledování kvality vody ve Španělsku, Finsku, letos i na Slovensku. Je potěšující, že v zahraničí o spolupráci s námi stojí. Stáže jsou dobrou motivací pro žáky i učitele. Často ale narážíme na jazykové bariéry, a proto vítám zapojování odborné problematiky do jazykových předmětů.

Pozor na formální začlenění problematiky! Někdy je to z nezájmu, někdy z nezájmu.

Podtrhuji důležitost odborného propojení s jazykovou vzdělaností, podporuji partnerství na úrovni lokální, regionální, příhraniční. Již předloni byla zahájena Dekáda OSN pro výchovu k udržitelnému rozvoji, garantem se stalo UNESCO, které koordinuje příslušné aktivity. Důležitá bude u nás letošní středoškolská ekologická konference se zahraniční účastí.

-akr-

Podrobné informace o Klubu ekologické výchovy naleznete na <http://www.kev.ecn.cz/>

PREZentační den v Hořovicích

Přesně za týden po tiskové besedě k projektům Klubu ekologické výchovy (viz předchozí článek) jsem měla možnost navštívit prezentační den jedné z pilotních středních škol. Na Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště v Hořovicích mě pozvala školní koordinátorka ekologické výchovy Ing. Jana Hudcová. Její zaujetí pro věc a správné nadšení se přenášelo na všechny kolem:

K ekologii jsem se dostala díky svému zahradnickému oboru, který jsem studovala, z pedagogů jsem k tomu měla nejbližší. Chce to děti vychovávat od základu, aby nedělaly nepořádek, vychovávat je, že něco hezkého existuje, že ta příroda prostě je tu, aby nám sloužila, abychom ji mohli užít a nezneužít.

Členy KEV už jsme 10 let (jsme tedy jedna z prvních zakládajících škol), máme výhodu, že jsme „blízko u zdroje“. Když jsem začala učit první ekology, neměla jsem žádné materiály a spolupráce s RNDr. Kvasničkovou mně pomohla výuku dobře zajistit. I kolegyně mi přinášejí zajímavé materiály vždy, když je někde objeví. Se spoustou kolegů se výborně spolupracuje, ale není a nemůže to být v každém.

Pilotní projekt

Naše škola je zapojena do pilotního projektu pro střední školy (příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji) a v rámci toho projektu jsme udělali i dnešní prezentační den. Je součástí dalších průřezových témat KEV, ke kterým jsme připravovali s žáky nástěnky, informace pomocí CD... Se třídou 2. B dnes představujeme počítačové prezentace o populacích. Žáci si zvolili rostliny či živočichy (např. tis, akát, netopýři, včely, mravenci, kůň, člověk...), zpracovali téma a teď se svou prací seznamují spolužáky ze své třídy i z jiných ročníků. Pozvali jsme sem rovněž studenty z gymnázia Václava Hraběte. Jak prezentace probíhá? Vždy dvojice žáků představí společnou práci a v následných hodinách o tom diskutujeme, jestli to bylo vhodné či méně vhodné. Problematika se prolíná s ostatními předměty, já je učím botaniku, dalším rokem kolegyně ochranu životního prostředí, ekologii, úzce s pedagogy spolupracuji.

Podobný prezentační den na stejné téma, ale přizpůsobené věku, jsme připravili zase s 3. B pro mateřskou školu a základní školu, děti to pochopily a myslím, že program měl obrovský ohlas. Děti byly spokojené, také si zasoutěžily. Dnešní prezentace už byla pro vrstevníky a dospělé.

A jak práce s žáky začíná? Dostanou za úkol vypracovat např. už zmíněné populace, dám jim k tomu prostor ve své hodině botaniky (i rostliny vytvářejí populace), vše si vysvětlíme, co bych si představovala, jak by to mělo vypadat a oni vytvoří své prezentace. Nejdříve ukázky předvádějí před celou třídou, všichni je hodnotí, co je pozitivní a co negativní. Děti už umějí reagovat – a ne, že by se jeden druhému vysmíval – říkají, co se jim líbilo, navrhuji, co by bylo dobré ještě doplnit. A díky těmto prezentacím, získají už dobrou průpravu pro obhajování maturitní práce; maturitní komisi vlastně představují souhrn své několikaleté práce.

Úspěšně se zúčastňují také různých SOČ a jiných soutěží, jsou už zvyklí, nebojí se. Samozřejmě i tady je na nich vidět, že někteří jsou řečníci, někteří herci, někteří mají s vyjadřováním problémy, ale při prezentacích se jim daří své problémy postupně překonávat. Stejně staří žáci z gymnázia po zhlédnutí řekli, že by to takto hned nedokázali, velmi je to překvapilo. Mám obrovskou podporu ve vedení, to je podstatou věci. A samozřejmě spolupráce s kolegy, jinak by to nešlo.

Z činnosti KEV vyplynul požadavek na sborník pro každý určitý předmět s aspekty ekologie. Za naši školu pan profesor Karásek připraví předmět společenské vědy pro všech 12 škol zapojených do projektu a samozřejmě i pro další střední školy, které by materiál chtěly využít. Máme ohromnou výhodu, že jsme škola s oborem Ochrana a tvorba životního prostředí. Výhodou je, že děti už o problematice mají povědomí, dovedou si sami něco připravit, např. třídění odpadů už ve škole běžně děláme. Vše vychází od učitelů, jak se k věci staví.

Další plány

Ještě máme jedno velké vymyšlené dílo: Naše studentka píše maturitní práci na ozelenění internátu, a tak jsme se rozhodli, že bychom vybudovali školní arboretum. Prostory vedle internátu jsou nevyužité. Hlavní vychovatel, který tu působí, má pro věc nadání a talent a je schopen spolupráce. S jeho přispěním arboretum navrhne. Díky zkušenostem Střední odborné školy v Šumperku známe nadaci, která je schopná nás podpořit finančně. Ale to není konec našich aktivit.

Přihlašujeme se pomocí KEV ke sledování obsahu oxidu uhličitého v ovzduší, jeho vlivu na klima. Přípravujeme soutěž, chystáme se vysazovat stromy. Jezdíme také na ekologické praxe do CHKO, národních parků. Máme tam pro děti týdenní programy, úžasně je to baví, ocení to, co pro ně děláme.

Naše škola

Vyučujeme na škole čtyři obory: Ochrana a tvorba ŽP, Ekonomika zemědělství a výživy (bude, bohužel, končit), obor Agropodnikání (také posledním rokem), obor Strojénství a nově otevřený obor Informatika v ekonomice. O ten poslední je z hlediska studia velký zájem a tady vidím možnost propojení s ekologií. Jsme spojení s učilištěm (zámečník, nástrojář), tam se spolupráce příliš nedaří.

I u strojního oboru propojení trochu vážne a je to hlavně pro to, že tomu nefandí někteří kantoři. Děti by byly určité přístupné. Každý může mít jiné priority, každý k tomu nemá vztah, ale proč něco zavrhnout předem. Do spolupráce se snažíme se zapojit také hořovickou průmyslovku. Kluci ze „strojáren“ by mohli s nějakým tématem zase pomoc děvčatům (např. při tématu energie, které jsme dělali). Nebo ekonomové by nám mohli něco propočítat, aby se to všechno prolínalo. Ale závisí to na lidech, na ochotě.

Co říci na závěr? Děkuji za možnost poznání! A lze si jen přát, aby dobré vůle u pedagogů a zájmu u žáků jen přibývalo.

-akr-

VÝCHOVA K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI

Chtěl bych vás seznámit se zkušenostmi Střední odborné školy služeb a Středního odborného učiliště z Kadaně v oblasti výchovy k udržitelnému rozvoji.

Od školního roku 2005/2006 máme ustanoveného školního koordinátora ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty a školní plán environmentální výchovy; i když prvky ekologické výchovy byly zařazovány do výuky a školního vzdělávání už dávno před r. 2005. Je vypracován dlouhodobý i roční plán environmentálního vzdělávání.

K naplňování cílů výchovy k udržitelnému rozvoji nám velmi pomáhá činnost Klubu ekologické výchovy Praha pod vedením RNDr. Kvasničkové. Výchova k udržitelnému rozvoji je nejvíce rozpracována u oboru agropodnikání se zaměřením na ochranu a tvorbu životního prostředí. Prolíná se, ale i výukou ostatních oborů.

Z osvědčených projektů a akcí mohu například uvést:

- Každoroční červnová ekologická soutěž v regionu severozápadních Čech pro studenty 2. ročníků středních škol – mají různou odbornost, ale pracují se stejnou metodikou; letos bude již 9. ročník.
- Studentský energetický audit školní budovy, kde se žáci zaměřili na úsporu světla, tepla a celkově elektrické energie v celé školní budově.
- Školní projekt „Šumava“ – bezplatná pomoc NP Šumava v měsíci červnu – zejména čištění plavebního kanálu. I přes platbu rodičů za dopravu a stravování je vždy týdenní pobyt naplněn.
- Školní projekt „Zúrodnování výsypek“ – opět každoroční činnost studentů na pokusech s pěstováním plodin na vznikajících rekultivovaných pozemcích.

- Z nových aktivit je to zapojení do kampaně Evropské komise pro životní prostředí „I ty ovládáš změny klimatu“. Část studentů přijala závazek, že malými změnami v každodenním chování sníží emise skleníkových plynů. Motto projektu zní „Ztlum. Vypni. Recykluj. Chod.“

K ekologickému myšlení poslouží i účast na ekologických olympiádách a dnech ekologického filmu. Zkušenosti ale říkají, že je lépe méně akcí a navštívených než vysoký počet s minimální účastí.

Za aktivní činnost v oblasti environmentálního vzdělávání získala škola republikové ocenění. Byl nám propůjčen titul „Škola udržitelného rozvoje 2. stupně“. Tento titul byl propůjčen škole u příležitosti dekády OSN „Vzdělávání pro udržitelný rozvoj“ na léta 2006 – 2009. Toto ocenění nás zavazuje nejen studenty ekologicky vzdělávat, ale skutky tuto výchovu naplňovat.

Ing. Pavel Sekera
SOŠ a SOU Kadaň

SPOLEČNOU CESTOU K ROZVOJI VENKOVA

Iniciativa LEADER pro rozvoj venkovských oblastí existuje v Evropě od r. 1991 jako LEADER I, LEADER II a LEADER+. Metoda Leader obecně je založena na nezištné spolupráci zástupců různých sociálních a ekonomických sektorů na daném venkovském území. Vznikají nová partnerství – „místní akční skupiny“, (MAS), které se zapojují do programu Leader s cílem aktivizovat občany příslušného mikroregionu k podpoře projektů potřebných pro konkrétní území.

Po informačních člancích k této problematice v prosincové a lednové Zemědělské škole pokračujeme dalším příspěvkem, který se vrací k setkání koncem roku 2006.

Ve Skuhrově nad Bělou se konalo mezinárodní setkání subjektů, které se účastní programu LEADER. Vedle místních akčních skupin z České republiky tak do Skuhrova přijeli i zástupci Lokálnych Grup Dzielania z Polska a mikroregionů ze Slovenska. Cílem setkání bylo seznámit se navzájem s dotační politikou pro rozvoj venkova v každé ze zúčastněných zemí, porovnat rozsah uplatnění programu LEADER, navázat nová partnerství a nalézt společná témata pro přípravu společných projektů. Pro více než sto účastníků setkání byl připraven bohatý program.

V prvním bloku vedeném Ministerstvem zemědělství ČR zhodnotily Ing. Marie Pátková a Hana Havelková přínosy programu LEADER ČR v období 2004–2006 a představily Program rozvoje venkova připravovaný pro období 2007–2013, zejména jeho Osu 4 – LEADER. K nim se připojili i zástupci Zemědělské agentury a Pozemkového úřadu v Rychnově nad Kněžnou a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, aby přislíbili spolupráci a případně i finanční pomoc místním akčním skupinám na území v jejich působnosti.

Druhý blok byl věnován mezinárodní spolupráci. Sekretář euroregionu Glacensis, pan Jaroslav Štefek, seznámil

posluchače s připravovaným Programem podpory přeshraniční spolupráce a Ing. Iva Krunčíková, zástupkyně ředitelky Centra evropského projektování Královéhradeckého kraje, pohovořila o dalších možnostech podpory projektů mezinárodní spolupráce. Součástí bloku mezinárodní spolupráce bylo i představení zahraničních účastníků. Polskou prezentaci přednesl pan Stanislav Longawa, zástupce starosty Gminy Klodzko, situaci na Slovensku komentoval pan Marek Šoltéz z mikroregionu Hornád. Z příspěvků obou zemí zazněl povzdech nad zpožděním implementace evropských programů a blahopřání českým kolegům k jejich výsledkům. Zvláštní zájem projeví oba přednášející o program LEADER ČR, který je českým specifíkem a díky jemuž mohly např. MAS v okrese Rychnov nad Kněžnou investovat na svém území v posledních dvou letech 12 mil. Kč na uskutečnění 22 záměrů.

V třetím bloku přišla řada na vystoupení zástupců českých místních akčních skupin, především tří MAS působících v regionu – MAS Vyhlička, MAS POHODA Venkova a MAS Sdružení SPLAV. Všechny tyto skupiny se úspěšně účastní obou programů LEADER působících na území ČR a daří se jim tak přinášet na podporu projektů zemědělských subjektů, neziskových organizací i obcí nemalé finanční prostředky. Z vystoupení Bc. Vladimíra Bukovského, předsedy pořadatelské MAS – Sdružení SPLAV, pak zazněla výzva ostatním skupinám k účasti na dalších dotačních programech i mimo LEADER. Na příkladu vlastní MAS poukázal na přínosy zapojení do českých i mezinárodních programů – za své dvouleté působení uskutečnila MAS již 9 vlastních projektů, finančně podpořila dalších 10 subjektů a přinesla do svého území více než 10 mil. Kč.

Čtvrtá část programu byla určena exkurzím. Účastníci setkání navštívili pěstitelskou pálenu v Brocné, požární nádrže v Liberku a Prorubkách, senážní věže na Statku Uhřínov, kotelnu na spalování štěpky a sjezdovku na Far-

ském kopci v Rokytnici v Orlických horách, Farmu Orlice, zimoviště skotu v Nebeské Rybné – projekty uskutečněné se spoluúčastí finančních prostředků programu LEADER ČR.

Oba večery byly věnovány společným plánům. I když většina českých účastníků byla z Královéhradeckého kraje, byly diskutovány i společné česko-polské projekty z jiných částí pohraničí a vícestranné mezinárodní projekty. Velkým přínosem byly i rozhovory zástupců státní správy, samosprávy, neziskových organizací a zemědělských subjektů a vzájemné porovnávání zkušeností, názorů i potřeb. Další podobné setkání bude uskutečněno v létě 2007, kdy se předpokládá vyjasnění pravidel a podmínky programů pro období 2007–2013.

Setkání „Společnou cestou k rozvoji venkova“ pořádala Místní akční skupina Sdružení SPLAV ve Skuhradě nad

Bělou za pomoci partnerské MAS Vyhlídka, záštitu nad setkáním převzalo Ministerstvo zemědělství ČR a na financování této akce přispěl kromě MZe ČR a Královéhradeckého kraje především Euroregion Glacensis prostřednictvím programu INTERREG III A – Fond Mikroprojektů.

V textu článku jsme vám představili jedno z mnoha setkání, která v posledních měsících na regionálních úrovních probíhají. Zaznívají na nich velice zajímavé příspěvky a na přípravných exkurzích jsou k vidění inspirativní zrealizované výsledky různých projektů. Spolupráce s místními akčními skupinami vašeho regionu jistě přinese spoustu zajímavých a užitečných informací pro pedagogy i žáky škol. Doporučujeme zmapovat si situaci ve vašem okolí – síť MAS v České republice je v současné době již velmi hustá – jistě nebude problém navázat vhodné kontakty školy. Pro získání bližších informací doporučujeme si prohlédnout webové stránky www.ledaercz.cz; www.leader.cz

**Z podkladů Ing. Kateřiny Holmové zpracovala
-bačka-**

MEZINÁRODNÍ PROJEKTY – ZKUŠENOSTI

Polsko – Zielona Gora

Naše škola – Tauferova střední odborná škola veterinární v Kroměříži – se v loňském roce zúčastnila v rámci projektu Leonardo mezinárodní praxe v polské Zielone Gore. Na projektu se podíleli dva pedagogičtí pracovníci Mgr. Marciánová a Ing. Pospíšilová a naši studenti 2. a 3. ročníku (dva chlapci a devět dívek) ve věku 16–18 let, kteří měli jedno společné – velkou lásku ke koním a chuť pracovat s koňmi v rámci hiporehabilitace tělesně a mentálně postižených dětí.

Náš pracovní program

Pracovali jsme v hypocentru Zielinegorskie towarzystwo hipoterapeutyczne, které má 30 koní a poskytuje hiporehabilitační služby. Na základě požadavků ředitele střediska a vedoucí hiporehabilitace jsem vypracovali pracovní program dne a po vřelém uvítání a seznámení se s ostatními zaměstnanci střediska jsme se pustili do práce. Praxe se konala v rozmezí 3 týdnů, studenti byli rozděleni do 3 skupin a každá skupina denně vykonávala zadané úkoly. Během pobytu se studenti ve skupinách pravidelně střídali. Každé ráno první skupina začala v 7 h krmit koně a v 18 h se zúčastnila večerního krmení. Druhá skupina v dopoled-

ních hodinách koně ošetřovala, uklízela stáje, udržovala sedlový materiál a vodila koně do výběhu. Odpoledne třetí skupina prováděla hiporehabilitaci handicapovaných dětí. Studenti si připravili koně, pomáhali dětem nasednout na koně ze speciálně upravené nájezdové rampy a potom koně s dětmi vodili po upravených a vybraných lesních cestách, dbali na klidný chod koně a bezpečnost dětí při jízdě.

Studenti se rovněž podíleli na speciálním cvičení s postiženými dětmi a pomáhali při muzikoterapii. Tato práce končila pozdě odpoledne, kdy nás čekala zasloužená večere a volný čas. Sportovali jsme, četli, hráli společenské hry a povídali si, jak jinak, než o našich zážitcích a poznatcích z pracovního dne. Pracovali jsme i v sobotu a v neděli odpoledne, a protože s námi a s naší prací byli všichni spokojeni, našel se čas i na výlet a poznávání krás Polska.

Odborné a kulturní poznávání

Během naší praxe se nám polští přátelé věnovali. Prohlédli jsme si Zielonu Goru, navštívili jsme krásné barokní kostely, centrum starobylého města s městským divadlem, zajímavá byla návštěva botanické zahrady a ekologického

gymnázia. Viděli jsme sportovní centrum v Dronkowě, kde se připravují polští sportovci v pětiboji, a mohli jsme si prohlédnout stáje se sportovními koňmi a stáje s chloubou polských chovatelů – malopolským koněm. Přijali jsme pozvání chovatele malopolského koně na jeho statek s moderními stájemí a rozsáhlými pastvinami, na nichž se proháněly klisny s hříbátky. Velmi se nám líbila expozice a prohlídka skanzenu, kde jsme mohli vidět a obdivovat lidovou architekturu polského venkova 17. – 19. století.

Velkým zážitkem byl pro nás celodenní výlet do historického města Poznaň, které nás okouzlo svou architekturou a památkami: Národní muzeum představovalo nejvýznamnější díla výtvarného umění polských autorů od 17. století až po dnešní dobu, uchvátil nás barokní kostel Ježíše Krista i kostel dominikánů, okouzující pohled se nám naskytl při vstupu do gotické katedrály sv. Petra a Pavla. Dávná historie města na nás dýchala na každém kroku. Velmi zajímavá byla poznaňská botanická zahrada s pavilony exotických rostlin a s nejrůznějšími rybami v akváriích a v jezírcích i gotickorenesanční zámek Kornik s rozsáhlým parkem.

Ve volných chvílích jsem se mohli kdykoliv potěšit s koňmi, přátelskou atmosféru měla také posezení u ohně, hrálo se na kytary, zpívalo. Naše studentka pro polské kamarády a také pro postižené děti z Polska, Holandska a Německa vystoupila jako orientální tanečnice, nutno říci, že sklídila velký potlesk a obdiv všech přítomných. Na závěr jsem uspořádali pro handicapované kamarády diskotéku a všichni jsem se při hudbě a tanci bavili.

Co jsme získali

Cílem projektu bylo získat nové poznatky a přístupy v hipoterapii, v péči o koně, v nových metodách hiporeha-

bilitace a také ve vztazích k handicapovaným lidem a v integraci postižených občanů do společnosti.

Naši studenti se naučili nové metody při provádění hiporehabilitace, mohli si vyzkoušet speciální cvičení a přístup k postiženým dětem. V průběhu pobytu denně absolvovali jezdecký výcvik a zdokonalili se v jízdě na koni, osvojili si a rozšířili dovednosti drezúrního a parkurového ježdění. Velkým přínosem pro studenty bylo porovnání práce s koňmi a provádění hiporehabilitace v Polsku a u nás (studenti v rámci hodin praxe spolupracují se Speciální školou s více vadami v Kroměříži).

Studenti poznávali každodenní život našich sousedů, jejich historii, krásné památky, vnímali mezilidské vztahy. A především při práci s postiženými dětmi si plně uvědomili hodnotu zdraví a lidské důstojnosti. Rovněž měli možnost poznat polský jazyk, který patří mezi slovanské jazyky stejně jako čeština, porovnávat rozdílnosti obou jazyků. Uplatnili také své znalosti angličtiny a němčiny, protože zde pracovali praktikanti z Francie, Německa a Holandska. V době integrace EU je to jistě cenná zkušenost.

Práce a přístup našich studentů k zadaným úkolům, k lidem, kteří potřebují naši pomoc, a také ke koním byla vysoce oceněna na závěrečném večeru při předávání dokladu Europass. Naši studenti byli hodnoceni jako velmi pracovití, ochotní, přátelští a také ředitel střediska ocenil jejich přístup k lidem a skutečně vzornou reprezentaci naší školy, České republiky, ale především sebe samých.

Závěrečná slova byla upřímným a srdečným poděkováním za vykonanou práci, přátelskou atmosféru a pozváním k další spolupráci.

Mgr. Jarmila Marciánová
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž

Itálie – Catanzaro

Díky programu Leonardo da Vinci proběhl na podzim mezinárodní výměnný pobyt studentů Tauferovy SOŠ veterinární Kroměříž. Výměna se uskutečnila se zemědělskou školou Istituto Tecnico Agrario v Catanzaru. Město Catanzaro leží na jihu Itálie v oblasti Calabrie.

Bydleli jsme v hotelu a denně jsme přijížděli do školy. V prvních dnech jsme se seznamovali s učením a životem studentů na italské střední škole. Škola v Catanzaru pro nás připravila bohatý program – odborné exkurze a praxe, na které jsme chodili společně s italskými studenty.

Poznávali jsme chov alpského šedého skotu, sardinských ovcí, místních koz a chov koní, pracovali jsme na rodinných farmách v horách, vypomáhali jsme v konzervárnách. Byly nám vysvětleny pracovní postupy při výrobě speciálních sýrů, nakládání oliv, olivového oleje a vína. Prohlédli jsme si dojírny, stroje na výrobu sýrů a vína.

Zajímavá byla práce se zvířaty, ve vinařském podniku, v sadech a ve sklenících. Rozdělení jsme byli do malých skupin a každá skupina pracovala na jiném pracovišti. V konzervárnách nás potkalo třídění zeleniny a hlavně třídění typických místních chilli papriček nazvaných „peperoncino“. Zpracovávali jsme také jedlé kaštiny, houby, lilky, bylinky a jiné suroviny. Ve sklenících jiná skupina pečovala o okrasné rostliny a další se podílela na sběru citrusového ovoce.

Ve volném čase jsme navštívili nádhernou pláž v oblasti Tropea, přírodní rezervaci Sila a viděli jsme hodně antických památek. Na závěr pobytu pro nás italská škola uspořádala slavnost, na které nám pan ředitel poděkoval za naši práci a předal nám osvědčení Europass.

Tato zkušenost byla pro všechny velmi přínosná. Zdokonalili jsme se v praxi, v anglickém jazyce, kterým jsme se domlouvali, a naučili jsme se i něco málo italsky. Navázali jsme spoustu nových vztahů a získali nové přátele. Velmi se nám tam líbilo a těšíme se na další spolupráci na mezinárodních projektech.

Markéta Prchalová, Markéta Dufková
studentky 3. ročníku TSOŠ veterinární v Kroměříži

JARNÍ NADÍLKA

Ve Střední škole Opočno se rozbíhá projekt „Malé granty“, který je společným dílem občanského sdružení AISIS a společnosti T-Mobile. Jsme jednou z deseti škol, které byly pro tuto akci vybrány. Malé granty probíhají v Ústeckém, Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji. Cílem projektu je podpořit studenty v realizaci svých nápadů, pomoci jim hledat aktivní a zodpovědný vztah ke škole. Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu ČR a z Fondu T-Mobile.

První etapa projektu nabídla účastníkům špičkové vzdělávání. Během tří víkendů prošli učitelé tématem projektového managementu. Dozvěděli se, jak napsat, připravit a řídit projekt, jak získat pro svůj projekt finanční a nefinanční podporu, jak korektně rozdělovat peníze v otevře-

ném grantovém řízení, jak poznat své silné a slabé stránky a jak s nimi pracovat. Deset nejlepších účastníků získalo šanci otevřít na školách grantová řízení.

Ve druhé etapě si budou moci žáci vítězných škol požádat o peníze na realizaci svého nápadu nebo akce. S psaním žádosti o grant i během přípravy projektu budou mladým žadatelům pomáhat učitelé i vychovatelé. Malé granty budou ukončeny na podzim 2007.

Dne 23. 1. 2007 převzal v Hradci Králové koordinátor grantového řízení Mgr. Petr Horák z rukou Jitky Chocové z T-Mobile finanční dar 66 tisíc Kč, který bude použit na grantové řízení pro naše žáky.

Ing. Dagmar Mlatečková
Střední škola Opočno

MERANIE VEDOMOSTÍ V ŠALI

Kým na iných školách v Šali začiatkom februára „zúrila“ chrípka a chrípkové prázdniny, študenti Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho naďalej chodili do školy a zmerali si svoje vedomosti v rôznych súťažiach.

Dňa 13. februára sa uskutočnilo školské kolo olympiády v nemeckom jazyku pod vedením Mgr. Adriany Tóthovej. V konkurencii 8 súťažiach sa na 1. mieste umiestnil T. Lefkovits z 2. B triedy učebného odboru čašník a o 2. miesto sa podelili H. Launová z 1. C triedy učebného odboru kaderníčka a V. Šárková z 1. C triedy učebného odboru kuchár.

Dňa 14. februára si študenti študijného odboru agro podnikanie so zameraním na chov koní a jazdectvo zmerali svoje vedomosti v biologickej olympiáde pod vedením Mgr. Petry Vojtekovej.

1. miesto získala E. Sádovská z 1. E triedy, na 2. mieste sa umiestnila S. Šerfőžová z 2. E triedy a na 3. mieste sa umiestnili E. Líšková z 2. E a M. Molnárová z 1. E triedy. Školské kolo SOČ sa konalo 16. februára. Na 1. mieste sa umiestnila K. Rybová zo 4. E a na 2. mieste K. Giertlová z 3. E triedy (obidve zo študijného odboru agropodnikanie so zameraním na chov koní a jazdectvo). Ich práce postupujú na krajské kolo, ktoré sa bude konať 14. 3. 2007 v Nitre.

Naša škola pripravuje aj ďalšie akcie a podujatia, na ktorých okrem žiakov a rodičov je vítaná aj široká verejnosť:

- 16. 3. 2007 sa žiačky učebného odboru kaderníčka zúčastnia kaderníckej výstavy v Trenčíne
- 13. 4. 2007 sa zapojíme do verejnej zbierky Ligy proti rakovine – Dňa narcisov
- 21. 4. 2007 v areáli SOUP privítame účastníkov Slovenského voltážneho pohára
- 1. 5. 2007 uskutočnime tradičné 1. májové parkúrové preteky v areáli SOUP
- 13. 5. 2007 sa zúčastníme Medzinárodných žiackych dostihov v Bratislave
- 19. 5. 2007 ako spoluorganizátor privítame v areáli SOUP účastníkov Westernovej súťaže „B“
- v mesiaci máj učebné odbory kuchár, kuchárka/čašník, servírka v spolupráci s reštauráciou Domino v Šali uskutočnia Týždeň učňovských dní, kde budú prezentovať svoje kuchárske a čašnícke umenie pod vedením majstrov odbornej výchovy E. Devátovej a I. Kubicovej
- 2.–3. 6. 2007 bude v areáli SOUP Svetový voltážny pohár CVI** Šaľa

- 9. 6. 2007 sa v areáli SOUP uskutočnia Parkúrové preteky – júnová cena
- 10. 6. 2007 sa zúčastníme Medzinárodných žiackych dostihov v Prahe
- 27. 10. 2007 plánujeme účasť na Medzinárodných žiackych dostihoch v Brémach
- v mesiaci október pripravujeme už tradične Deň otvorených dverí, kde budeme prezentovať naše učebné a študijné odbory
- v rámci celoživotného vzdelávania plánujeme v mesiaci október otvoriť 1-ročné rekvalifikačné kurzy akreditované MŠ SR – inštruktor jazdy a chovateľ so zameraním na chov koní a jazdectvo

V pláne výkonov na školský rok 2007/2008 máme nasledovné učebné a študijné odbory:

- chovateľ so zameraním na chov koní a jazdectvo, 3-ročný uč. odbor
- poľnohospodár, 3-ročný uč. odbor
- kuchár / kuchárka, 3-ročný uč. odbor
- čašník / servírka, 3-ročný uč. odbor
- kaderník / kaderníčka, 3-ročný uč. odbor
- agropodnikanie so zameraním na chov koní a jazdectvo, 4-ročný študijný odbor
- poľnohospodárstvo, 2-ročné denné nadstavbové štúdium

Ďalšie informácie o štúdiu na SOUP v Šali môžete získať osobne na SOUP Šaľa, Štúrova 74; alebo na sekretariáte školy: 031/770 29 82; www.soupsala.edu.sk; e-mail: soup@inmail.sk

Ing. Livia Szabóová
SOUP Šaľa

Vítanky biologickej olympiády, zľava: S. Šerfőžová, E. Líšková, M. Molnárová, E. Sádovská

JARNÍ NADÍLKA POKRAČUJE

Ve Střední škole Opočno pokračuje projekt Malé granty. Žáci od poloviny ledna do poloviny února předkládali hodnotící komisi projekty se svými nápady, jak vylepšit prostředí školy, domova mládeže, mimoškolní činnost atd. Ta vybrala k realizaci celkem 10 návrhů, které budou přínosem pro většinu studentů. Zajímavými projekty jsou například „Kdo si hraje, nezlobí a ještě něco navíc: 10 m rolády k zakousnutí“, „Školní noviny“, „Zkrášli si svůj den na internátě“ atd.

Dne 20. 2. 2007 autoři vybraných projektů slavnostně převzali šeky – finanční dar od společnosti T-Mobile. Předání se účastnili člen zastupitelstva města Opočno pan Zdeněk Filip, ředitel SŠ Opočno Mgr. Vladimír Alexander, zástupce ředitele Mgr. Petr Horák a další pedagogičtí pracovníci. Nyní je na žácích, jak budou své návrhy realizovat.

Ing. Dagmar Mlatečková,
Střední škola Opočno

Úspěšní předkladatelé projektů

STŘEDNÍ RYBÁŘSKOU ŠKOLU DÁLKOVĚ

V roce 2006 byl ukončen poslední běh dálkového studia Střední rybářské školy Vodňany a opět se v posledních měsících zvyšuje zájem uchazečů o tuto formu dálkového studia.

Generační obměna v provozních jednotkách rybářských podniků si vyžaduje v řadě případů doplnění požadovaného stupně odborného vzdělání. Vedení školy by proto rádo vyšlo těmto potřebám provozu vstříc. Chceme zkušeným pracovníkům, kteří se v praxi osvědčili a jimž chybí maturita, umožnit její doplnění studiem při zaměstnání.

Ne každý z uchazečů, který se o studium zajímá, skutečně přihlášku písemně pošle. A tak celkový počet zájemců dosud nedává záruky dostatečného naplnění jedné třídy. Protože bychom rádi vážným uchazečům o studium vyhověli, dovoluji si zveřejnit tuto nabídku o možnosti doplnění si úplného středního odborného vzdělání.

Pohled na školní areál

Nabídka platí pro ty uchazeče, kteří neměli možnost u nás v minulosti absolvovat denní studium a nebo pro perspektivní pracovníky rybářských firem, kteří si svou práci vypracovali určitá postavení, avšak chybí jim potřebné vzdělání.

Bližší údaje pro zájemce

Studium je pětileté, je organizováno v každém pololetí čtyřmi třídními soustředěními (zpravidla pondělí až středa) a na závěr každého pololetí musí žák prokázat úspěšné zvládnutí studia příslušnou zkouškou.

Dotace vyučovacích hodin je za každý školní rok 220 hodin. Pokud má uchazeč již ukončené úplné střední vzdělání, mohou mu prominout studium těch předmětů, které již absolvoval na předchozí škole a přijmout jej přímo do třetího ročníku (až dospěje do této úrovně).

Připomínám, že studium na naší škole je ukončeno maturitou a je bezplatné. Každý si však hradí studijní pomůcky, učebnice, ubytování a stravování v průběhu studia včetně dopravy z místa bydliště. Jakým způsobem si vybaví uvolňování z práce, je na dohodě se zaměstnavatelem.

Uchazeči o tuto formu studia musí odevzdat přihlášku řediteli školy **do 20. března 2007**.

S pozdravem Petrův zdar

Ing. Miroslav Merten
ředitel školy

PODKOVÁŘSKÉ DNY V JAROMĚŘI

30. a 31. března 2007

*„Bos už chodit nechci, proto musím ke kováři.
Jak nejlépe podkovat, o tom budeme povídat
u nás v Jaroměři.“*

Střední škola řemeslná v Jaroměři opět připravila tradiční Podkovářské dny, které se v poslední dva březnové dny konají v hlavní budově školy a přilehlých dílnách. Škola, na které jsou jedny z nosných oborů vzdělání obory kovář-podkovář a umělecký kovář a zámečník, má v pořádání těchto významných akcí dlouhou tradici.

Jedná se o mezinárodní setkání podkovářů a příznivců tohoto řemesla především z České republiky, ale i z Anglie, Belgie, Holandska, Německa a Polska. Setkání se uskuteční pod záštitou Královéhradeckého kraje, Ústavu zemědělských a potravinářských informací Praha, Společenstva uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů-podkovářů Čech, Moravy a Slezska, Česko-německého sdružení podkovářů města Jaroměře a Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru.

Na setkání je připraven seminář na téma:

- Nové podkovy IMPRINT – předvede a přednosti vysvětlí Andrew Poynton z Anglie
- Nové styly v podkovářství a nové podkovy MEISTER-HUFEISEN – předvede Jenst Verhelst z Belgie
- Odborná přednáška na téma podotrochlóza

Překlad bude provádět MVDr. Zdeněk Žert, odborný asistent a zástupce přednosty brněnské kliniky pro choroby koní.

Souběžně s tímto programem bude probíhat prezentace firem nabízejících různé potřeby, pomůcky, materiály a nářadí pro podkováře. Každý podkovář si bude moci vše nejen prohlédnout, ale i zakoupit a tím doplnit své vybavení.

Pro zpestření setkání je vyhlášeno několik soutěží:

- Soutěž žáků školy ve volném kování.
- Soutěž v hodu podkovou – mohou zúčastnit všichni, jedná se o klání v hodu na cíl o cenu „PODKOVÁŘSKÝ DŽBÁN“.
- Poslední soutěží pro podkováře je zhotovení podkovy. Na tuto práci je nutné si dovést vlastní nářadí.

Zahájení podkovářských dnů je 30. 3. 2007 v 9,00 h.
Blíží informace: tel: 491 812 425, tel., fax: 491 813 329,
e-mail: sekretariat@sou-jaromer.cz

S kovářským pozdravem „RÁZ NA RÁZ“

Zdeněk Vítek, SŠŘ Jaroměř

CHMEL SE BLÍŽÍ

Přestože je zima podle kalendáře, zemědělci již myslí na jarní práce. Podle záznamů Ing. Sekery, učitele zemědělských oborů kadaňské školy, který je odborníkem na pěstování chmelle, se chmel obvykle zavádí (podle dlouhodobých záznamů) v období od 30. dubna do 17. května. Mnozí z vlastní zkušenosti – někdo z filmu – zná, že chmel není jen práce, ale i stmelování třídy a mnoho zábavy. Chmel je podle tradice

zelené zlato a je nezbytnou ingrediencí při výrobě piva, ale i kosmetických přípravků. Jak se nám však svěřil Ing. Sekera jeho nejoblíbenějším nápojem je mléko, přestože se na chmel celý rok těší. Také nám poradil, až budeme zavádět chmelovou révu na drátek, máme na jeden drátek zavést tři výhony a natočit je doprava – to je ve směru hodinových ručiček. Smlouva na zavádění chmele v Postoloprtech je už podepsána.

-jm-

RECENZE

Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky

Jiří Mlíkovský a Petr Stýblo (editoři)

Vydal ČSOP Vlašim, 2006, str. 496, obrázků a mapek 338 – odkaz na literaturu u jednotlivých hesel a kapitol.

Kniha je výsledkem několikaletého projektu, který vyhodnocoval stav a prognózy vývoje nepůvodních druhů fauny a flóry se zvláštním zřetelem na možná rizika dopadu dlouhodobých změn v oblasti biodiverzity. Na zpracování se podílelo 75 autorů v úzké návaznosti na Národní muzeum Praha. Publikace má encyklopedický charakter a obsáhle popisuje několik stovek druhů, které se přičiněním zejména člověka dostaly a zakotvily na našem území.

Kniha je členěna do sedmi základních oddílů. První je věnován úvodu, přehledu terminologie a definicím. Oddíl druhů popisuje nižší rostliny, a to odděleně zelené řasy, hou-

by, mechy, lišejníky. V dalším oddíle je pojednáno o vyšších rostlinách, následně je věnován jeden oddíl bezobratlým a pátý oddíl obratlovcům. V těchto oddílech jsou uvedené druhy prezentovány úvodním nadpisem s latinským označením druhu, autorem označení, českým druhovým jménem, dále je uvedena třída, řád a čeleď, a to jak česky, tak latinsky. U každého druhu je uveden stručný popis, případně i poddruhy, dále rozšíření s uvedením primárního a sekundárního areálu a vlastní rozšíření v ČR. Rozšíření je navíc znázorněno jednoduchými přehledovými mapkami s uvedením primárního rozšíření a mapkami rozšíření v ČR bodovým či plošným znázorněním (dle četnosti výskytu).

Podrobněji je pojednáno o nárocích na prostředí a rozbrán charakter české populace. Pozornost byla věnována i interakcím např. u borovice černé hybridy s borovicí balkánskou (*Pinus leucodermis*), ale i klečí (*Pinus mugo*) ad.

Stručně vždy i pojednáno o dalších zajímavostech (např. u dřevin o možnosti pěstování, kvalitě dřeva apod.) Závěr popisu každého druhu je věnován analýze rizika vycházející z možného využití a seznamu vhodné literatury.

Šestý oddíl se stručně zabývá otázkou, odkud se k nám dostaly nepůvodní druhy a dále významem nepůvodních druhů a jeho hodnocením. Poslední sedmý oddíl uvádí adresář autorů, rejstřík latinských názvů živočichů a rostlin a obdobný rejstřík českých názvů.

Jedná se o velmi potřebnou publikaci, která je pečlivě zpracována. Obdobná kniha byla již vydána v Rakousku a SRN, v převážné části evropských zemí ale prozatím chybí. Rozhodně by ale neměla chybět v odborných knihovnách institucí i jednotlivců, kteří mají zájem či pracují v oblasti ochrany přírody a krajiny kolem nás.

Publikaci lze získat prostřednictvím ÚVR ČSOP, Uruguayská 7, 120 00 Praha 2, tel.: 222 516 115, 222 511 494, e-mail: csop@ecn.cz, kde jsou i informace o její ceně.

Dr. Ing. Eugen Král, CSc., Trutnov

„A TA KRÁVA MLÉKO DÁVÁ“

Výstava se stejnojmenným názvem byla slavnostně otevřena v prostorách Národního zemědělského muzea v Praze a potrvá do 1. dubna 2007. Zájemcům přibližuje význam chovu krav na venkově a jeho využití, zpracování mléka a mléčných produktů, obchod s nimi, vznik mlékáren a mlékárenství, péči o hovězí skot a jeho léčbu, ale také např. ohlasy v lidové slovesnosti. Je možno shlédnout mimo jiné vyřezávané formy na máslo, staré odstředivky na mléko, potřeby k výrobě tvarohu, historické nástroje zvěrolékařů, různé dobové odborné časopisy (např. Mlékařské rozhledy, Mlékařská jednota, Zvěrolékařské rozhledy), dokumenty připomínající vznik prvních mlékáren a spoustu jiných zajímavostí.

Výstavu zahájil generální ředitel NZM Mgr. Reibl a po něm se postupně ujali slova zástupci organizací, kteří spolu s muzeem výstavu připravili: PhDr. Petr Šuleř, ředitel Moravského zemského muzea v Brně, PhDr. Jarmila Pechová z Etnografického ústavu Moravského zemského muzea, PhDr. Ochrimčuková z Muzea Brněnska. V jejich vystoupeních zaznělo velké množství zajímavých informací, které se týkaly hlavně vystavovaných předmětů, ale i některých událostí, jež se s vlastní putovní výstavou úzce pojí.

Víte, že:

- *V některých krajích, než pastýř vyhnal dobytek na pastvu, musel se 3 dny postit a 3 dny modlit, aby byl dobytek mírný a na pastě se nerozbihal?*
- *Krávy na pastvu šly za sebou vždy ve stejném pořadí? Nejprve šly krávy, potom jalovice a nakonec telata.*
- *Tvarůžky byly běžným jídlem již v 15. a 16. století?*
- *Do 17. století se běžně krávy chovaly i ve městech? Sloužily k zásobování obyvatelstva v případě obléhání města.*

- *V r. 1895 bylo napočítáno 125 různých druhů máselnic?*
- *Pro lepší vzhled másla se používalo barvení mrkvovou vodou? Mrkev se nastrouhala do vody, ta se po chvíli scedila a čerstvě stlučené máslo se v takto upravené tekutině vypralo.*
- *Nejstarší družstevní mlékárna v Rakousku-Uhersku byla budapeštská centrální mlékárna založená v roce 1883? Nejstarší družstevní u nás byla založena na Hané 1893 v Chvaloníně u Olomouce.*
- *První průmyslová mlékárna vznikla v Hostivících? Na Moravě v r. 1872 vznikly Raupachovy mlékárny v Suchdole a Bartošovicích. Ve Slezsku vznikla první parní mlékárna v r. 1898.*
- *V r. 1906 pracovalo na území dnešní České republiky již 370 mlékáren?*
- *Povinná pasterace, která spočívala v tepelném ošetření mléka za účelem prodloužení jeho trvanlivosti, byla nařízena v ČR již v r. 1934? Celosvětově byla pasterizace poprvé provedena v r. 1875 v New Yorku, Radlická mlékárna prováděla pasterizaci od r. 1895 pomocí nádržkového pasteru.*
- *Šikovná dělnice v tvarůžkárně připravila za den až 4 000 tvarůžků? K rozkvětu tvarůžkáren u nás přispěl úspěch tvarůžků na světové mlékařské výstavě ve Vídni v r. 1872.*

Na připravených informačních panelech bylo vedle jiného také uvedeno:

- *Říman Pilnius považoval máslo za nejlepší pokrm barbarů.*
- *Většina forem na máslo je určena na 1/4 kg, jen ojediněle byly formy větší.*

- *Mléko z každého dojení se v malých soukromých provozech ukládalo vždy na jeden schod, aby se navzájem „jednotlivé várky“ nepomíchaly.*
- *První česká odborná mlékařská škola zahájila provoz v r. 1902 v Kroměříži jako Zemská mlékařská a sýrařská škola.*
- *Mlékárny se dělily na velkostatkářské, průmyslové – akciové, soukromé – živnostenské a družstevní (posledně jmenované měly největší význam).*
- *Do r. 1952 byly všechny mlékárny znárodněny.*

Chov dojníc – tento významný druh lidské činnosti na venkově se přímo či zprostředkovaně odrazil i v pranostikách, úslovích a reklamách:

➤ *Z pranostik: „Na Hromnice – půl krajíce, půl píce“; „Tmavé Vánoce – dojně krávy“ (nenapadl žádný sníh, nebralo se krmení).*

➤ *Z úsloví: o účesu – „jako když lízne kráva“; o očích – „jako z Kašparovy krávy“; o vzdáleném příbuzenství – „naše kráva se napila z vaší louže“; o mírném pohledu – „telecí nebo buliči“; o udiveném pohledu – „jako tele na nová vrata“; o neestetickém pití – „jako kráva z potoka“.*

➤ *Z reklamních sloganů: Radlická mlékárna poutala své zákazníky např. takto: „Sýry radlické a piva sklenice výborná pochoutka, chutná vždy velice“.*

Perlička na závěr – v ČR není k dispozici preparát krávy v životní velikosti (ale má se do konce r. 2007 situace změnit).

Doufejme, že výstava přispěje i k tomu, aby se příslušníci naší nejmladší generace blíže seznámili s činností, která byla jedním s nosných pilířů venkovského života v minulých staletích. A byli zároveň vyvedeni z mylného názoru, že se mléko „vyrábí“ v mlékárně ...!

-bačka-

BIOINSTITUT

Institut pro ekologické zemědělství a udržitelný rozvoj krajiny

Bioinstitut Olomouc připravil v r. 2007 dva kurzy s tématem ekologického zemědělství pro pedagogy biologických a ekologických oborů. Oba tematické kurzy se liší svým obsahem a zaměřením a jsou doplněny exkurzemi.

Kurz A

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ, BIOPOTRAVINY, KRAJINA

Termín konání: 16. 3. a 4.–5. 10. 2007

Místo konání: Univerzita Palackého Olomouc

Exkurze 4.–5.10. 2007

**Ekologičtí zemědělci a zpracovatelé
v Bílých Karpatech, Hostětín**

Kurz B

EKOLOGIČTÍ ZEMĚDĚLCI PŘÍRODĚ ANEB EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A BIODIVERZITA

Termín konání: 23. 3. a 26.–27. 4. 2007

Místo konání: Univerzita Palackého Olomouc

Exkurze 27. 4. 2007

**Ekologické podniky s plány
šetrného hospodaření**

Cílem kurzů a exkurzí je poskytnout nová témata a podněty pro výuku, ukázat šetrné zemědělské hospodaření, které bere ohled na druhovou rozmanitost a zároveň produkuje zdravé potraviny. Kurzy mají za cíl zprostředkovat názory přírodovědců na působení zemědělců v krajině a představit krajinné plánování na úrovni farmy v praxi.

Podrobné programy jednotlivých kurzů jsou uvedeny na adrese www.bioinstitut.cz

Kontakt: tel.: 585 631 178-9, 556 712 577, e-mail: bioinstitut@seznam.cz

FRANTIŠEK FARSKÝ

„muž mála slov, ale nesmírné výkonnosti“

III. Část – Z odkazu Františka Farského

„...Národ, jenž se má oddati vědám anebo si osvojiti jejich prospěchy, musí býti svoboden a jeho vloh musí býti vycvičeny, aby nic nevadilo volnému vzletu jeho ducha. Odtud jde, že náš národ, dokud nebyla zrušena selská poddanost zcela, dokud nebylo domácímu jazyku vráceno jeho právo a dokud nebyly zakládány odborné školy, nemohl vyniknouti v polním hospodářství, aniž v kterémkoliv jiném oboru blízkém...“ (1891)

„...Dílna hospodáře nalézá se v přírodě; z této pocházejí předměty, jež on vyrábí anebo za jejichž pomoci on svou výrobu provozuje. Z této příčiny jsou jemu důležité vědy, jež učí znáti tuto jeho dílnu a hospodářské předměty z ní pochodící, jakož i zákony, jež panují v této dílně a jichž třeba šetřiti, hodlá-li tu sám nějakou výrobu založiti a při tom kýženého cíle dosíci... Nejvýhodnější způsob poznati některou vědu spočívá ve studiu znenáhleho jejího vývoje, neboť historie je matkou moudrosti. Na rukou historie prožijeme celý ten věk, po nějž trval vývoj vědy, assimilujeme celou její podstatu povlovně, až jsme stanuli při posledním ukazateli, od něhož se rozhlédneme ještě nazpět, abychom se přesvědčili, kam jsme dospěli.“ (1891)

„...Přede vším hleděno k tomu, aby zavedením náležité kázně jevil se ústav náš nejen co odborový, nýbrž i co výchovatský, v němž by nabyt chovanec co budoucí občan a člen společnosti lidské mravních základů, jaké snadno hluboce vnímá mladistvé a nezkažené srdce, aniž by se jich tak brzy spustilo, a bez nichž nelze mu očekávati jakéhos prospěchu v životě obecném: nemá škola naše vychovávat pouze hospodáře pokročilého, ale též mravného člověka, jenž dovede býti starostlivým otcem rodiny, vzorným sousedem, spravedlivým představeným a spolehlivým údem státu...“ (1876)

„...Rozhoduje snad počet žákův o prospěšnosti a pověsti školy? Nebo jest lhostejno, vychová-li škola 20 spolehlivých hospodářů a tolikéž nespolehlivých, snad i pochybných zároveň? K tomu nebude jistě nikdo přizvukovati, a protož nešetřice žádných vedlejších ohledů, před očima mějme vždy jen cíl, který jest našemu ústavu vytknut, k němuž řídíme svoje vesla, od něho a s ním vždy vycházejme...“ (1876)

„...Mladíku neodrostlému musí se teprv vštěpovati, v čem pravá svoboda pozůstává, jeho ducha musíme prvé nakloniti zákonu pravé svobody, a teprv tenkrát, když se nám podařilo zaujmouti jej pro hájení a šetření práv a zvyků veškerého člověčenstva, teprv tenkrát smíme mu poskytnouti toho, po čem tak toužívá upoutaný duch lidský... Chovanec náš má seznati práva všech spoluobčanů, aby s nimi v pospolitém žití v plné harmonii trávit mohl a dovedl veškeré dny svého života, které nepatří jen jemu, jeho účelům sobeckým, leč z velké části faktorům jiným, které přirozeným řádem požadují, aby si jejich nároků všímali a jim zadost učinili...“ (1876)

„Národ nestaví díla ducha svého na krátké jich trvání; jako on, i jeho díla mají přetrvati věky. Jedno pokolení položí k nim základy, pozdější pokolení na nich staví, neruší jich, nýbrž zdokonalují dle časových požadavků a povždy jsou toho pamětlivi, aby nová stavba se snášela se staršími, Proto berou jich části na poradu, aby jejich podstatě porozuměla a dle toho svá opatření učinila. V každé té části je složeno mnoho zkušeností, úvah a posudků, neboť každé pokolení si přálo vytvořiti dílo nejdokonalejší, a proto spočívá v jejich studiu mnoho poučení.“

V podobné situaci, v jaké se ocitají stavby právě vzpomínuté, nalézá se také hospodářské vyučování v naší zemi. Má býti svobodně – což dosud jen výjimečně se dalo – rozhodnuto o cestách, jež mají býti nastoupeny v budoucnu, aby jeho zřízení setkal se s kýženým výsledkem; ba aby možno-li ještě většího užítu skýtalo rolnictvu a ostatnímu obyvatelstvu než dosud. Z té příčiny káže nám moudrost, abychom vyšetřili, kterak se dala nenáhlá stavba jednotlivých způsobů jeho a jak jsme dospěli k dnešnímu jeho stavu. Ten vyšetřivše, nezboříme stavbu, nýbrž použijeme ji jakožto základu již osvědčeného; shledáme-li však, že některý kámen byl do něho zasazen méně účelně, opatrně jej odstraníme a novým, jinde osvědčeným a do našeho podstavce se hodícím nahradíme. Pouze na dokonale zabezpečené podstavbě možno dále s prospěchem stavěti.“ (1920)

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

120. VÝROČÍ ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ V JAROMĚŘI

II. díl

V letošním školním roce si současná Střední škola řemeslná v Jaroměři připomíná 120. výročí svého vzniku. Navazujeme na I. část v předchozím čísle a pokračujeme výčtem historie po r. 1924.

Výuka v letech 1927 až 1930 byla problematická. Chyběli učitelé ale i pomůcky, vyučovali se obory: zedník, malíř, řezník, pekař, holič, kadeřnice, švadlena a modistka. Ředitelem školy byl jmenován Vladimír Kopal. V r. 1930 je budova odevzdána ústavu pro výchovu důstojníků a výuka v jiné budově začala až r. 1936 se sníženým počtem oborů; probíhala nepřetržitě s velkými obtížemi i v období druhé světové války. V poválečných letech dochází ke změně názvu školy na Základní odbornou školu a rovněž k nové organizaci výuky – zavádí se dvoudenní cyklické vyučování.

Stále rostoucí požadavky poválečného hospodářství a tvořící se socialistická zemědělská velkovýroba vyvolávaly potřebu většího počtu kvalifikovaných pracovníků i větší specializaci výroby. Vznikají tak dvě organizace: Základní odborná škola podléhající ministerstvu školství a Středisko pracujícího dorostu řízené ministerstvem zemědělství. Ředitelem školy je stále Vladimír Kopal a vedoucím střediska Rudolf Hartman; v r. 1952 se škola stěhuje do Studničkovy ulice do současné budovy školy, středisko dostává budovu na náměstí vedle kostela sv. Mikuláše.

V r. 1954 získala škola nový název Učňovská škola zemědělská, vyučují se obory: kovář – podkovář, kolář, sedlář a strojní zámečník. O tři roky později byla poprvé zahájena výuka v Mistrovské škole zemědělské: obor chovatel – pěstitel (po roce přesunuta do Smiřic). V květnu 1960 byla pořádána krajská výstava zemědělských a lesnických škol, školních statků a polesí a na začátku škol. r. 1961 přechází řízení zemědělského školství pod ministerstvo školství a vzniká nový název Zemědělské odborné učiliště.

Léta ubíhala a každý rok přinášel své významné události v chodu školy:

- 1967 – poprvé se uskutečnila podkovářská zkouška
- 1968 – obor zemědělec mechanizátor byl přemístěn do Police nad Metují
- 1972 – byla vystavěna nová montovaná hala pro koláře
- 1974 – škola se stěhuje do dílen ve Studničkově ulici
- 1977 – škola přechází k rezortu MZe ČR, truhlářská dílna se rozšiřuje o novou halu

- 1981 – učiliště je přejmenováno na Střední odborné učiliště
- 1984 – vybudován internát před budovou školy
- 1987 – postavena tělocvična Na Karlově.
- 1995 – nová dílna pro truhláře spojila dílny stávající
- 1999 – zahájena investiční akce k přestavbě kovodílny
- 2002 – SOU Jaroměř je převedeno pod nového zřizovatele – Královéhradecký kraj

SOU Jaroměř se zúčastnilo řady sportovních, kulturních a odborných soutěží. Zejména v odborných soutěžích se může pochlubit mimořádnými úspěchy:

Rok 1995 – 2. místo na celostátní soutěži „Junior podkova“ v Horních Heřmanicích, dalším rokem už 1. a 2. místo na soutěži v Lošticích, 1997 – 1. místo v Jaroměři (při této příležitosti nastudovali žáci pod režii Ing. Čermáka divadelní hru „Lešetinský kovář“) a o rok později 1. a dvě 2. místa na stejné soutěži konané v Třebíči. R. 1999 – FORARCH mezinárodní soutěž pro truhláře v Hradci Králové – 1. místo, z celostátní soutěže „Ceny juniorů“ v Bystřici pod Hostýnem – 3. místo, r. 2000 v Praze 3. místo a v Hradci Králové 1. místo, r. 2001 v Praze 2. místo a v Hradci Králové 1. místo. Jedním z velkých úspěchů je celostátní soutěž „Cena juniorů“ ve Volyni, kde z 29 škol v kategorii řemeslná výroba získáváme 1. místo.

I v dalších letech to jsou vždy přední místa na odborných soutěžích: Cena juniorů v Rybitví, celostátní soutěž v Olomouci, kovářská soutěž v Dobřívě, v Těšanech, opět FORARCH v Praze, v Litoměřicích, soutěž tesařů v Ostravě, kováři na hradě Krakovci, mezinárodní soutěž v Bratislavě, kováři v Brtnici, na Helfštýně, v České Skalici, Jaroměři, mistrovství České republiky tesařů v Brně, opraváři zemědělských strojů v Novém Strašecím...

Střední odborné učiliště Jaroměř se proměnilo a zároveň se 1. září 2006 vrátilo k původnímu názvu školy – Střední škola řemeslná. V současné době se zde vyučují následné obory: truhlář – dřevěné konstrukce, truhlář – výroba nábytku, tesař, kovář a podkovář, opravář zemědělských strojů, umělecký kovář a zámečník, řezník uzenář, umělecký keramik, umělecko řemeslné zpracování kovů, podnikání – nastavbové studium.

Další informace <http://www.sou-jaromer.cz/>

Zdeněk Vítek, SŠŘ Jaroměř

AGROKOMPLEX – VÝSTAVNÍCTVO NITRA

27.–30. 3. 2007

GASTRA

13. medzinárodná výstava zariadení pre hotely, obchod a verejné stravovanie

COBA

Špecializovaná výstava pekárstva, cukrárstva a technológií

EXPOVENDING

Špecializovaná výstava pre vending

12.–15. 4. 2007

GARDENIA

11. medzinárodná predajná výstava pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov a kvetov

ENVIRO

12. medzinárodná výstava techniky a technológií ochrany a tvorby životného prostredia

DOMEXPO

Postav si svoj dom

STONE-KOMPLEX

3. medzinárodná výstava kameňa, kamenárstva, kamenárskych výrobkov, nástrojov, strojov a technológií

12.–14. 4. 2007

MLADÝ TVORCA

15. predajná výstava výrobkov žiakov stredných škôl, stredísk praktického vyučovania a stredných odborných učilíšť

22.–25. 5. 2007

MEDZINÁRODNÝ STROJÁRSKY VELTRH

14. medzinárodný veľtrh strojov, nástrojov, zariadení a technológií

EUROWELDING

13. medzinárodná výstava zvarovania a zvaracej techniky

CAST-EX

13. medzinárodná výstava zlievania a zlievárenských technológií

CHEMPLAST

11. medzinárodná výstava plastov a chémie pre strojárstvo

EMA

7. medzinárodná výstava elektrotechniky, merania, automatizácie a regulácie

2.–3. 6. 2007

VÝSTAVA PSOV

24. medzinárodná výstava psov všetkých plemien – FCI

VÝSTAVIŠTĚ FLORA OLOMOUC 2007

19. – 22. 4. 2007

FLORA OLOMOUC

mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, jarní etapa

HORTIFARM

veletrh drobné zahradní mechanizace, zahradnických pomůcek a potřeb

JARNÍ ZAHRADNICKÉ TRHY

prodejní trhy květin, zeleniny, semen, okrasných rostlin, školkařských výpěstků, zahradnických pomůcek a potřeb

26. 5. 2007

FESTIVAL ZDRAVÍ A POHYBU

3. – 5. 6. 2007

FLORA PROFI

zahradnický veletrh (určen pouze pro odborníky)

16. – 19. 8. 2007

FLORA OLOMOUC, letní etapa

mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, letní etapa

LETNÍ ZAHRADNICKÉ

TRHY

prodej květin, zahradnického sortimentu a drobné zahradní mechanizace, pomůcek a potřeb

VÝSTAVIŠTĚ LYSÁ NAD LABEM

21.–25. 3. 2007

ZEMĚDĚLEC 2007

26. národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství,
květin, ekologie a zpracování výpěstků

21.–25. 3. 2007

JARO S KOŇMI 2007

8. výstava koní a všeho co k nim patří

26.–29. 4. 2007

NARCIS 2007

6. výstava narcisů, tulipánů a dalších jarních cibulovin
a zahradnické trhy

5. 5. 2007

Výstava psů společenských plemen

23.–27. 5. 2007

NATURA VIVA 2007

13. mezinárodní výstava všeho pro myslivce, rybáře
a včelaře

12.–15. 7. 2007

KVĚTY 2007

11. celostátní výstava květin a zahradnické trhy

21.–23. 9. 2007

KUŇ 2007

14. výstava koní a všeho co k nim patří

4.–7. 10. 2007

ZEMĚDĚLEC 2007

27. národní výstava zeleně, mechanizace, pěstitelství,
květin, ekologie a zpracování výpěstků

4.–7. 10. 2007

NÁŠ CHOV 2007

12. výstava hospodářských zvířat, technologií
pro chov a veterinárních pomůcek

11.–13. 1. 2008

NÁŠ CHOVATEL 2008

3. středočeská výstava drobného
zvířectva rozšířená o celostátní
speciálky klubů

CONTENTS

Reportage from the town of Děčín

Reconstruction of the building called

Libverdský dvůr 2

The teacher as an important element of creativity

development 3

A new European educational programm 4

FONTES Project, Leonardo da Vinci Programme 6

A project in support of renewable energy resources 7

Problems of the education of teachers of natural

science and agricultural subjects 8

The scope of cooperation has enlarged 9

Training aimed at sustainable development

at schools 10

A presentation day in Hořovice 12

Training aimed at sustainable development 13

Jointly heading for rural development 14

International projects – experience 15

Spring distribution of presents 17

Measurement of knowledge in Šála 18

Continuation of the spring distribution of presents ... 19

Distance study of secondary fisheries school 19

Farriers' Days in Jaroměř 20

Allochthonous Species of the Fauna and Flora

of the Czech Republic (book review) 21

„And the cow is giving milk“ (an exhibition) 22

A bioinstitute

Institute for Ecological Agriculture and Sustainable

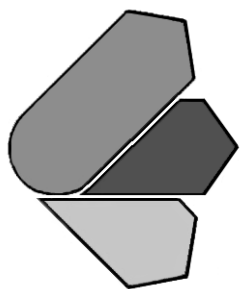
Landscape Development (offer of courses) 23

František Farský

Prominent personality of agricultural education 24

120th anniversary of vocational schools in Jaroměř 25

Exhibitions and Fairs 26

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 71 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejší „Domě zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ŽÁKŮ ZEMĚDĚLSKÝCH ŠKOL

v odborných teoretických znalostech a praktických dovednostech

**se uskuteční ve dnech 12. a 13. dubna 2007 v prostorách
Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy Benešov**

Do Benešova přijedou na 8. ročník soutěže žáci studijního oboru Agropodnikání z celé republiky, aby si změřili své síly v písemných odborných testech, v části praktické pak v jízdě zručnosti traktorem, v hospodářských výpočtech, v poznávání zemědělské mechanizace, rostlin, semen, chorob a hnojiv a v oblasti zootechnické při určování plemen hospodářských zvířat a v předvádění zootechnických dovedností.

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč, roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Redakční rada

Ing. Jaromír Benešl, Školní statek Opava;
PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice; Ing. Jan Kot, ISS Cheb;
Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra;
Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MZLU Brno; Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSŠP Rakovice; prof. Ing. Milan Slávik, CSc., IVP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR; Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora